Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 18.9.2014 • numero 14

Luonto neuvoo metsästäjää

Neuvostoliiton viimeiset vaiheet ovat käsillä

sivu 3

Nyt alkoi ehdokkaiden kampanja

sivu 5

Kumoa väärät muistot nurin jo keski-iässä

sivu 6–7

Pääkirjoitus

Lottovoittaja

Lauantaina arvottiin lotossa superjättipotti, kuutisenkymmentä miljoonaa euroa. Jatkuvalla kahden ruudun panostuksella tulin ottaneeksi osaa tähän uhkapeliin minäkin. Josko onni potkaisisi, ja elämä muuttuisi. Heittäydyin haaveille. Aluksi tietysti suunnittelin muutamien uusien huonekalujen hankintaa ja matkustamista. Ehjä, luotettava ajopeli – tai mieluummin kaksi - olisi myös ostoslistan kärjessä.

Kun omat ”välttämättömät” tarpeet olisi tyydytetty, kuudellakymmenellä miljoonalla voisi vielä tehdä rutkasti hyvää. Sillä voisi rakennuttaa vaikkapa terveitä hirsitaloja sisäilmaongelmaisille, omaisuutensa homehelveteissä menettäneille perheille. Heikkona hetkenä vilahti mielessä sellainenkin, että lahjoittaisi seurakunnalle yhden, yhteisen toimitalon keskustaan.

Kun nyt tätä tässä kirjoittelen, on sanomattakin selvää, että en voittanut. Ja silti olen lottovoittaja. Minulla on perhe, koti, työpaikka ja ystäviä. Lottovoittona pidän edelleen sitäkin, että olen syntynyt Suomeen.

Syyspäivän tasaus on ensi viikon tiistaina. Silloin on vuotuisen Tasaus-keräyksen vuoro. Yli kahdenkymmenen vuoden ajan Suomen Lähetysseura on järjestänyt Tasaus-keräyksiä maailman heikoimpien hyväksi. Tänä vuonna vuorossa ovat kehitysmaiden vammaiset ihmiset.

Maailmassa on Suomen Lähetysseuran mukaan miljardi vammaista, joista 80 prosenttia asuu kehitysmaissa. Asenteet vammaisia kohtaan ovat kehitysmaissa yhä kielteisiä. Vammaisia hävetään ja piilotellaan. Syrjäytyminen, hyväksikäyttö ja heitteillejättö ovat yleisiä ongelmia.

Jos syntyminen Suomeen on lottovoitto tavalliselle ihmiselle, sitä se on eritoten vammaiselle. Kehitysvammaisten punk-bändi Pertti Kurikan nimipäivät on syystä mukana Tasaus-kampanjassa. Yhteen keulahahmo Kari Aalto sanoittaa asian hyvin: ”Fanit sanoo, että sä oot Kari selviytyjä. Mun mielestä maailmassa on kovempiaki selviytyjiä. Niitä mä ihailen.”

Niin minäkin. Ja toivon, että elämäni ei muuttuisi.

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Pertti Kärppä nauttii kyyhkyjahdissa luonnonrauhasta ja eläinten tarkkailemisesta.

Kuva: Petri Kananen

Koulubussi ei enää hae Xhiko Xhoria kouluun

SUOMEN LÄHETYSSEURA
teksti ja kuva

Xhiko Xhori on 14-vuotias botswanalaisnuori. Hän sairastui lapsena, eivätkä lääkärit ja perinteiset noitatohtorit osanneet sanoa, mikä hänen jaloissaan oli vikana.

– Päädyin pyörätuoliin. Pääsen itse pyörästä pois maahan istumaan ja käyn yksin kioskilla ostamassa karkkia; olen siis aika itsenäinen. Joskus kaverit auttavat työntämällä, hän kertoo.

Xhiko Xhori kävi koulussa, mutta jostain syystä bussi ei enää hae häntä kouluun.

– Kaipaan kirjoittamista ja koulukavereita, ja olen hyvä lukemaan. Isona haluaisin lääkäriksi, koska haluaisin antaa ihmisille lääkettä, jotta he parantuisivat.

Xhiko Xhori ei ole ainoa, jolla on vaikeuksia päästä kouluun. Maailmassa on 90–150 miljoonaa vammaista lasta, ja heistä koulua käy vain vajaat kolme prosenttia.

Asenteet vammaisia kohtaan kehitysmaissa ovat yhä kielteisiä. Vammaisia hävetään ja piilotellaan.

Syrjäytyminen, hyväksikäyttö ja heitteillejättö ovat yleisiä ongelmia. Tilanne on pahin köyhien perheiden vammaisten lasten kohdalla.

Suomen Lähetysseura on käynnistänyt Selviytyjät-kampanjan, joka tukee kehitysmaissa asuvien vammaisten lasten ja nuorten koulunkäyntiä sekä auttaa heidän perheitään.

Tavoitteena on auttaa heitä selviytymään lopettamalla vammaisten syrjintä ja murtaa ennakkoluulojen ja häpeän muuri. Kampanjaan liittyy vetoomus, että Suomen tulee ajaa voimakkaasti vammaisten oikeuksia yhdeksi YK:n vuosituhattavoitteiden jälkeiseksi kehitystavoitteeksi. Vetoomus on osoitettu kehitysministeri **Pekka Haavistolle**, ja sen voi allekirjoittaa netissä.

Suomen Lähetysseura on vuosikymmenien ajan työskennellyt vammaisten aseman parantamiseksi kehitysmaissa yhdessä paikallisten kumppaneiden kanssa Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Perusperiaatteena on, että vammaisille kuuluvat samat oikeudet kuin muillekin ihmisille. Tasaus-kampanjan tuotoilla Lähetysseura tukee kumppaneidensa kanssa vammaisten ihmisten hyväksi tehtävää työtä.

Botswanalainen Xhiko Xhori tahtoo kouluun. Hän kaipaa kirjoittamista ja lukemista sekä koulukavereita.

Tasauspäivän lipaskeräys
Kävelykadulla Kompassilla tasauspäivänä tiistaina 23.9. klo 10–15.
Tasauspäivän konsertti klo 14–15. Iida ja ihmisenkaltaiset olennot sekä musiikillisia tarinoita ihmiselämän iloiselta ja varjoisalta puolelta.

Tapetilla

Hyvä teko oikeuttaa pahan teon – mitä ihmettä?

KAARINA HEISKANEN
teksti ja kuva

Seurakuntavaalien slogan on Usko hyvän tekemiseen. Mutta kannattaako sittenkään uskoa? Vähän nimittäin alkoi luottamus horjua *Tiede*-lehden julkaiseman tutkimustuloksen myötä.

Tutkimus tehtiin uusinta tekniikkaa – älypuhelimia – käyttäen eli sen on pakko olla pätevä. Koehenkilöt olivat 18–68-vuotiaita yhdysvaltalaisia ja kanadalaisia. Aluksi selvitettiin heidän uskonnollinen ja poliittinen kantansa. Sitten heille annettiin älypuhelinsovellus, joka kysyi heiltä oikeaan ja väärään liittyvistä päivän tapahtumista.

Tulosten mukaan ihmiset kiinnittävät eniten huomiota omiin hyviin ja muiden pahoihin tekoihin. Omalla hyvällä teolla oikeutetaan myöhempää pahaa tekoa.

Omalta kohdaltaan vastaajat raportoivat useammin hyviä kuin pahoja tekoja, olivatpa he tekijöinä tai kohteina. Sen sijaan he kertoivat kuulleensa useammin pahoista kuin hyvistä teoista. Uskonnollisissa ihmisissä sekä hyvät että pahat teot herättivät voimakkaampia tunteita kuin uskonnottomissa.

Eniten merkityksellisyydentunnetta tuotti itse tehty hyvä teko. Itse koettu hyvä lisäsi todennäköisyyttä laittaa hyvä kiertämään eli tehdä hyvää toisille. Jännittävä – ja kenties ennalta-arvaamaton – tulos oli, että itse tehty hyvä teko vähensi todennäköisyyttä tehdä samana päivänä toinen hyvä teko. Sen sijaan itse tehty hyvä teko lisäsi todennäköisyyttä tehdä paha teko.

Eli esimerkiksi: kun liikenteessä hiljennän ja päästän kaistanvaihtajan edelleni, niin samalla ostan oikeuden ajaa reipasta ylinopeutta? Tai jos autan huonosti liikkuvan ihmisen suojatien yli, voin istua bussissa invapaikalla ja teeskennellä, etten huomaa keskikäytävällä tasapainoilevaa vanhusta? Tutkimustulos kuulostaa mielestäni vähän anekaupalta.

Ajassa

Janne Riiheläiselle turvallisuuspoliittinen blogi on eräänlainen oppimispäväkirja, jossa voi jakaa omia havaintoja. – On ollut hieno nähdä lukijakunnan laajenevan, mutta yritän pitää kiinni siitä, että blogi on ensisijaisesti ajattelun ja oppimisen väline minulle itselleni. Silloin se toimii parhaiten muillekin.

Rasistiseen vihapuheeseen on verkossa puututtava heti

Janne Riiheläinen pitää turvallisuuspoliittista blogia verkossa. Joensuulaisen viestintäasiantuntijan kirjoituksia lukevat niin politiikan ammattilaiset kuin maallikotkin.

SIRPA KOIVISTO teksti
JAANA MINKKINEN kuvat

Pidät turvallisuuspoliittista blogia. Miksi?
Oman elämän tapahtumien takia lähdin pari vuotta sitten selvittämään, että missä maa ja maailma makaavat turvallisuuspoliittisesti. Ensin vain luin asiasta, sitten päädyin bloggaamaan. Kirjoittaminen on parhaita tapoja jäsentää tietoa myös itse.

Millaista palautetta olet kirjoituksistasi saanut?
Pääasiassa positiivista. Vakavasti aihepiiriin suhtautuvat ihmiset kunnioittavat kokemukseni mukaan erilaisiakin näkemyksiä, kun ajattelutyö on tehty huolella ja loogisesti. Negatiivistakin palautetta on tullut ja se on ollut kovasanaisempaa kuin olen ikinä ennen kokenut. Ja olen ollut rasisimikeskustelussakin mukana lähes 20 vuotta.

Millaista on käydä turvallisuuspoliittista keskustelua sosiaalisessa mediassa?
Pääasiassa hienoa. On olemassa joukko aktiivisia keskustelijoita Twitterissä, turponarkkeja, joihin on ikään kuin tutustunut sen kautta. Joitakin olen kohdannut myös kasvoista kasvoihin ja kyllä ihminen on samanlainen 140 merkillä kuin elävänäkin. Yhteisöllisyys vie keskustelua eteenpäin ja tarpeen tulleen myös kopauttaa maan pinnalle ja oikoo faktoja.

Onko mediassa käytävä turvallisuuspoliittinen keskustelu asiallista? Miten suureksi arvioit trollien eli tahallisten keskustelun sotkijoiden määrän?
Suurin osa on Putinin asialla tahattomasti ajaen sydämensä kyllyydestä itselleen tärkeitä asioita ja edistäen sivutuotteena Kremlin asiaa. Se asia on yleensä vain kokonaiskuvan sotkemista, joten hyvin monenlaiset ihmiset poliittisen kirjon eri laidoilta salaliittoteoreetikoihin on saatu mukaan erilaisilla väitteillä. Heitä ohjaillaan materiaaleilla ja kannustuksella haluttuun suuntaan. On myös ammattitrolleja, mutta Suomessa harvinainen kieli pitää määrän muutamissa.

Millaiseen vihapuheeseen olet henkilökohtaisesti joutunut ottamaan kantaa esimerkiksi verkossa?
Olen henkilökohtaisesti päättänyt puuttua tavalla tai toisella rasistiseen puheeseen, jos sellaista näen. Ukrainan sotaan liittyen on noussut esiin myös russofobisia äänenpainoja ja sellaiseen on puututtava heti.

Olet kirjoittanut paljon Venäjän tilanteesta. Millaisena näet kansainvälisen tilanteen?
Venäjä pyrkii takaisin globaaliksi suurvallaksi kovin ottein, sääntöjä rikkoen.

Ylipäätään nyt on käynnissä uuden maailmanjärjestyksen hakeminen, joka tapahtuu niin monin tavoin. Arabikevään traagiset seuraukset, Kiinan hiipiminen yhä suuremmaksi ja niin edelleen. Nyt vasta koemme viimeiset vaiheet Neuvostoliiton romahduksen ja kylmän sodan loppumisesta.

Kannattaako suomalaisten pelätä venäläisiä?
Ei venäläisiä tarvitse missään nimessä pelätä. Putinin hallinnon pyrkimyksistä voi olla perustellusti huolissaan, mutta venäläiset ihmiset ovat ihan yhtä sivistyneitä ja sydämellisiä kuin ovat tähänkin asti olleet.

Olet sanonut, että kirkko on yksi avainarvoistasi. Miksi?
Kirkko on kristityn koti tai jotain muuta sellaista, jota on hankalaa ilmaista sanoilla olematta kovin juustoinen. Mutta kirkkö on minun porukkani, vaikkei meidän kaikkien onneksi tarvitsekaan olla samaa mieltä kaikista asioista.

Haluan tehdä oman osani kirkon eteen ja se tapahtuu muun muassa toimimalla puheenjohtaana Joensuun srk-yhtymän viestintäryhmässä.

Olet vanha partiolainen. Mitä partio sinulle merkitsee?
Partio opetti toimimaan ja tekemään asioita. Nuoruudessani oli myös punk, joka puolestaan opetti, että kaikki saavat tehdä. Punk ja partio täydentävät ainakin minun maailmankuvassani toisiaan hienosti.

Mitkä muut asiat ovat sinulle tärkeitä elämässä?
Perhe on tietysti tärkein. Paljon muitakin tärkeitä varmasti on, mutta niitä ei älyä ennen kuin menettää.

Minkä Raamatun tapahtuman silminnäkijä olisit halunnut olla?
Maailman luomisen, miten se sitten ikinä tapahtuikin. Elämän ja tietoisuuden ihme jaksaa aina hämmästyttää.

Ulkomaanapu avaa keräyksen Lähi-itään

Kirkon Ulkomaanapu reagoi Lähi-idän kasvaneeseen avuntarpeeseen käynnistämällä katastrofikeräyksen. Isis-järjestön toiminta lisää inhimillistä hätää Irakissa ja Syyriassa. Samaan aikaan Gazassa sinnitellään raunioiden keskellä. Lahjoitusten avulla Kirkon Ulkomaanapu jakaa Irakin ja Syyrian pakolaisille hygienia- ja muita perustarvikkeita, kuten saippuaa, keittovälineitä ja huopia. Gazassa kodeistaan paenneille ihmisille tarjotaan myös psykososiaalista tukea sekä tuetaan perheiden perustoimeentuloa.

Yli 6000 nimeä Lähetysseuran vetoomuksessa

Suomen Lähetysseura on kerännyt nimiä vetoomukseen kehitysmaiden vammaisten oikeuksien puolesta. Maaliskuisesta kevätpäiväntasauksesta lähtien vetoomuksen mennessä allekirjoittanut jo yli 6000 suomalaista. Vetoomuksessa vaaditaan, että Suomi vie kehitysmaiden vammaisten aseman parantamisen YK:ssa alkaviin neuvotteluihin vuosituhattavoitteiden jälkeisistä kehitystavoitteista. Maailmassa on noin miljardi eri tavoin vammaista, joista neljä viidestä asuu kehitysmaissa. Vetoomus on osa Lähetysseuran Tasaus-kampanjaa. Allekirjoituksien kerääminen jatkuu. Vetoomuksen voi allekirjoittaa osoitteessa www.tasaus.fi/vetoomus

Ei muutoksia uusperheiden vihkikaavaan

Uusperheiden tukeminen on tärkeää, mutta vihkikaavaan ei tarvita muutoksia, piispainkokous toteaa viimeviikkoisessa lausunnossaan. Keinoksi uusperheiden huomiointiin piispainkokous ehdottaa sellaista rukousaineistoa, joka huomioi perheiden monimuotoisuuden. Nykyinen vihkikaava ja vihkitoimitukseen liittyvät käytännöt mahdollistavat jo lasten huomioimisen johdantosanoissa, puheessa ja esirukouksissa, musiikin ja *Raamatun* tekstien valinnassa sekä vihkiparin kanssa käytävissä toimituskeskusteluissa.

Kansalaisaloite saattohoitolaiksi ei edennyt

Saattohoitolain säätämiseksi tähtäävä kansalaisaloite keräsi maalis-elokuussa noin 7 000 kannatusilmoitusta. Aloitteen saamiseksi eduskunnan käsittelyyn olisi tarvittu 50 000 ääniioikeutetun allekirjoitukset.

– Aloite oli kuitenkin osaltaan edistämässä saattohoidon asiaa merkittävästi. Myös päättäjät tulivat tietoisiksi palvelussa olevista puutteista, sanoo Yhteisvastuun keräysjohtaja **Tapio Pajunen**.

Kiitollisuus lisää hyvinvointia

Kiitollisuus on sisäinen mielentila, jonka kautta arkiset asiat näyttäytyvät uudessa valossa. Se estää pitämästä asioita itsestään selvyytenä ja auttaa nauttimaan elämästä tässä ja nyt.

HEIKKI IMPIÖ teksti
TERO SIVULA / RODEO kuva

Milloin olet viimeksi ollut kiitollinen? Nopea gallupkysely Jyväskylän keskustassa vaikutti helpolta vastattavaksi: Tänään, tai peräti joka päivä.

Hyviä syitäkin kiitollisuuteen löytyi heti kättelyssä: Terveys, työtai opiskelupaikka, rakas puoliso tai vaikkapa vain ajatus siitä, että on kivoja ihmisiä ympärillä.

Jokaisella lienee kokemuksia autetuksi tulemisesta. Siitä on saattanut jäädä tunne kiitollisuudenvelasta, ja mahdollisesta vastapalveluksesta. Kiitollisuus on myös jotain enemmän, se voi olla sisäinen mielentila.

Kiitollisuuden kokemisen merkitystä on tutkittu paljon ja tulokset ovat kiistattomat. Kiitollisuudella on vaikutusta terveyteen ja hyvinvointiin. Kiitollisuus on myös yksi vahvimmista onnellisuuteen liitetyistä tekijöistä.

Katja Pynnönen on logoterapiaohjaaja ja työskentelee projektikoordinaattorina Osallisuutta lähiympäristöstä -hankkeessa. Hänen omaan kiitollisuuslistaansa sisältyvät muun muassa lapset, perhe sekä ystävät ja hyvät naapurit. Myös työ, ja sen kautta kohdatut ikäihmiset löytyvät listalta. Työn kautta saadut kokemukset puhuvat samaa kieltä kuin tehdyt tutkimukset.

Pitkäikäisiä ihmisiä yleensä yhdistää hyvän huumorintajun lisäksi elämänmyönteisyys ja luottamus elämään. Kiitollisuus elämänasenteena liittyy myös tavallisesti näihin asioihin, ja monilla myös luottamus Jumalaan.

Tutkimuksissa on todettu, että kiitolliset ihmiset ovat myös muita tyytyväisempiä vähempään materiaan. Heillä ei ole tarvetta havitella koko ajan jotain lisää, vaan elämänilo löytyy muualta. Kiitollisuus ruokkii tavallaan itse itseään.

Kyky nauttia myönteisistä kokemuksista lisää tyytyväisyyttä ja mielihyvää. Kiitollisuus lujittaa myös ihmissuhteita ja vaikuttaa myönteisesti omanarvontuntoon ja itsekunnioitukseen.

Katja Pynnönen on perehtynyt **Victor E. Franklinin** kehittämään logoterapiaan. Toivon terapiaksikin nimetty logoterapia ei yritä selvittää sitä, mikä ihmisen elämässä on mennyt pieleen. Se keskittyy siihen, mitä hyvää ja ehjää on vielä jäljellä, minkä varaan voi rakentaa tulevaisuutta. Kiitollisuus on yksi logoterapian peruspilareista.

Omalla asenteella on Katja Pynnösen mielestä suuri merkitys. Se mihin kiinnittää huomiota, oli se sitten negatiivista tai positiivista, vahvistuu. Joillekin myös kiitollisuuden kokeminen voi olla vaikeaa, varsinkin jos ajatukset pyörivät jatkuvasti vain ikävissä asioissa.

> Kiitollisuus lujittaa myös ihmissuhteita.

Entä kärsimys, jota elämä tarjoaa ainakin jossain muodossa meille jokaiselle? Esimerkiksi leskeksi jääminen ja sen tuoma suru voi olla monelle ylitsepääsemätön. Tässä ystävät ja auttajat ovat tärkeässä asemassa.

Logoterapiassa korostetaan vastuullista ihmisyyttä ja etsitään tarkoitusta elämälle. Se auttaa löytämään pienistäkin hetkistä merkitystä.

Myönteisempään suuntaan vie aika usein pelkkä katseen kohdistaminen omasta itsestä toisiin ihmisiin. Uusien näkökulmien kautta päästään yleensä eteenpäin.

Kiitollisuus estää pitämästä hyviä asioita itsestäänselvyyksinä. Elämän viimeisiä hetkiä ja kuolemaa ajatellessa Katja Pynnösellä mieleen pulpahtaa tuttu laulu:

– *Elämälle kiitos, sain siltä paljon* -laulu voisi kuvastaa sitä vaihetta, jolloin viimeinen siveltimenveto elämän tauluun on maalattu ja ihmisen elämä tulee valmiiksi.

Kiitolliset ihmiset ovat muita tyytyväisempiä, eivätkä havittele koko ajan jotakin lisää. Elämän tarkoitus ja oikeat sävyt löytyvät usein pienistä asioista.

Hengissä

Joh. 5: 1-15

Oli eräs juutalaisten juhla, ja Jeesus lähti Jerusalemiin. Jerusalemissa on Lammasportin lähellä Betesdan allas. Sitä reunustaa viisi pylväshallia, ja niissä makasi suuri joukko sairaita. Nämä odottivat, että vesi alkaisi liikkua. Aika ajoin Herran enkeli laskeutui lammikkoon ja pani veden kuohumaan. Se joka ensimmäisenä astui kuohuvaan veteen, tuli terveeksi.

Siellä oli mies, joka oli sairastanut kolmekymmentäkahdeksan vuotta. Jeesus näki hänet vuodematolla. Jeesus kysyi: "Tahdotko tulla terveeksi?" Sairas vastasi: "Herra, minulla ei ole ketään, joka auttaisi minut altaaseen, kun vesi kuohahtaa. Aina kun yritän sinne, joku toinen ehtii ensin." Jeesus sanoi: "Nouse, ota vuoteesi ja kävele." Mies tuli terveeksi, otti vuoteensa ja käveli.

Mutta se päivä oli sapatti. Juutalaiset sanoivat: "Ei sinun ole lupa kantaa vuodettasi." Mies vastasi: "Se, joka teki minut terveeksi, sanoi: 'Ota vuoteesi ja kävele.'" Juutalaiset kysyivät: "Kuka se mies oli?" Parannettu ei tiennyt, kuka hän oli. Myöhemmin Jeesus tapasi miehen temppelissä ja sanoi: "Sinä olet nyt terve. Älä enää tee syntiä, ettei sinulle kävisi entistä pahemmin." Mies lähti sieltä ja kertoi juutalaisille, että Jeesus oli hänet parantanut.

Kiitos – laitankin hyvän kiertämään

Hämmentävää, että Jeesus kysyi halvaantuneelta, tahdotko tulla terveeksi. Eikö se ole itsestään selvää?

Onko meille ihmisille monikaan asia itsestään selvä ja sen vuoksi emme ole kiitollisia pienistä asioista joita tapahtuu meidän arjessamme? Odotukset ovat suuria ja kun pieniä hyviä asioita tapahtuu, emme olekaan kiitollisia.

Terveys toki on aika suuri juttu meille kaikille. Olen kohdannut joskus näkövammaisia, jotka eivät välttämättä haluaisi olla näkeviä, koska elämä on heidän mielestään riittävän hyvää sellaisena kuin se on – toki he miettivät, miltä maailma näyttäisi näkevänä.

Mikä sinua puhuttelee tässä tekstissä eniten?

Se miten ihminen, vaikka saa hyvää, ei osaa olla kiitollinen saamastaan asiasta.

Miten tuo "vahva" joukko saa pienen ihmisen tekemään paljastuksen kaiken sen jälkeen mitä hän sai kokea. Lopuksi hän kuitenkin kertoo juutalaisille kuinka Jeesus paransi hänet. Kuinka synti on voimakas ja ihmisen heikko sen edessä.

Mikä mahtoi olla parantuneen miehen motiivi: miksi hän "ilmiantoi" Jeesuksen parantamisteon juutalaisille?

Pelkäsikö mies kuitenkin sitä, että sapattina tapahtunut ja siten väärin tehty asia (parantuminen) ei olisikaan pysyvä ja oikeutettu?

Onko niin, että suuri joukko voi saada meidät yksittäiset ihmiset toimimaan vasten omaa tahtoamme? Onko tarve kuulua "joukkoon" ja ilmiantaa toinen ihminen juuri siksi?

Mitä arvelet – oliko parannettu kiitollinen?

Sisimmässään varmasti, mutta hän ei uskaltanut näyttää sitä muulle väelle.

Millaisista asioista olet itse kiitollinen?

Siitä, että voi tehdä erilaisia asioita. Itse selvisin 13.9. lautantaina puolimaratonista juoksukaverini, muiden juoksijoiden ja yleisön kannustamana.

Siitä, että voi olla rinnalla kulkijana toiselle. Ystävistä, työtovereista, terveydestä.

Mikä on paras tapa osoittaa kiitollisuutta? Päivän lukukappaleessa vissiin annetaan pätevä vinkki:
"Hän, joka antaa kylväjälle siemenen ja suo ravinnoksi leivän, antaa teillekin siemenen ja moninkertaistaa sen, ja hän sallii teidän hyvyytenne sadon karttua. Te saatte kaikkinaista rikkautta ja voitte osoittaa runsaasti anteliaisuutta."

Olisiko jotakin sellaista, jota diakonia on. Antaa toiselle silloin kuin voi, auttaa toista kun siihen on mahdollisuus. Me voimme kulkea toisten rinnalla, kun se on meille mahdollista.

Voimme auttaa ja kuunnella lähimmäisiämme, kun meillä on siihen voimia. Jakaa omasta hyvästä niin, että sellainen jolta sitä puuttuu saa edes pienen siemenen vahvistamaan kulkua omassa arjessaan. Kiittää Jumalaa jokaisesta alkaneesta päivästä.

Sunnuntai 21.9.
Päivän teema on kiitollisuus. Diakoni Tero Reingoldt saarnaa Vaajakosken kirkossa, jossa vietetään Merimieskirkon kirkkopyhää.

Ehdokkaita hieman vähemmän

Seurakuntavaalien ehdokasasettelu on päättynyt. Jyväskylässä on mukana 191 ehdokasta yhdeksältä listalta.

SIRPA KOIVISTO teksti
KIRKON TIEDOTUSKESKUS kuva

Uusia ryhmittymiä ei seurakuntavaaleissa tällä kertaa nähdä. Vaaleissa mukana olevat valitsijayhdistykset ovat samat kuin neljä vuotta sitten eli Keskusta ja sitoutumattomat, Kristillisten perusarvojen puolesta, Kokoomus ja sitoutumattomat, Perusseurakuntalaiset ja sitoutumattomat, Seurakuntaväki, Sinun äänesi seurakunnassasi – sosialidemokraatit ja sitoutumattomat, Sydän vasemmalla, Vihreät Niityt sekä Äänenmurros – nuorten ääni kuuluviin.

Ehdokkaita on yhteensä 191, mikä on 41 ehdokasta vähemmän kuin vuoden 2010 seurakuntavaaleissa. Ainoastaan Kristillisten perusarvojen puolesta, Perusseurakuntalaisten ja sitoutumattomien sekä Sydän vasemmalla -valitsijayhdistykset pystyivät hieman kasvattamaan ehdokasmääräänsä.

Kirkkovaltuuston 39 jäsenestä 14 valtuutettua ei enää lähtenyt ehdolle. Poisjääneiden joukossa on muun muassa kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja, yksi edellisten seurakuntavaalien ääniharavista **Kari Valkonen**.

Jyväskylän seurakunnan kirkkoherra **Arto Viitala** on iloinen siitä, että vaaleissa on mukana lähes 200 ehdokasta.

– On yleinen trendi, että ihmiset sitoutuvat mieluiten lyhytaikaisiin, projektiluontoisiin tehtäviin. Siksi tuntuu hyvältä, että tästä trendistä huolimatta 191 seurakuntalaista on valmis pitkäjänteiseen työhön seurakunnan hyväksi.

Viitala on tyytyväinen myös nuorten ehdokkaiden määrään.

– Alle 30-vuotiaiden nuorten osuus on hieman yli kymmenen prosenttia. Se on mielestäni kohtuullisen hyvä tulos, Viitala toteaa.

> Nuorten yli kymmenen prosentin osuus ehdokkaista on kohtuullisen hyvä.

Miehiä ja naisia on ehdolla lähes yhtä paljon: 93 miestä ja 98 naista.

– Se kertoo tasa-arvoisesta ehdokasasettelusta, Viitala toteaa.

Seurakuntavaalien ennakkoäänestys on 27.-31.10. Varsinainen vaalipäivä on 9.11. Jyväskylän seurakunnassa äänestyspaikkana on Taulumäen kirkko. Vaaleissa valitaan 39 kirkkovaltuuston jäsentä. Seurakuntavaalit ovat ainoat vaalit, joissa 16-vuotiailla on äänioikeus.

Seurakuntavaalien teemana on Usko hyvän tekemiseen. Yksi vaalien kampanjakasvoista on Jyväskylän seurakunnan muskariopettaja Terhi Hassinen, jolle hyvän tekeminen on ilon tuottamista ja jakamista – muskarissa.

Seurakuntavaaliehdokkaat Jyväskylän seurakunnassa

Seurakuntavaalien tarkistamattomat ehdokaslistat:

Keskustan ja sitoutumattomien ehdokaslista:
Alenius-Taipalus Anu, Asikainen Aimo, Damskägg Yrjö, Eerola Matti, Harjula Eeva, Hauru Liina, Hintikka Pauli, Häkkinen Keijo, Hämäläinen Heli, Ikkelä-Koski Tuulia, Kalenius Tapani, Kekäläinen Matti, Kolu Raija, Korhonen Marketta, Korpinen Eira, Koskinen Sari, Laakso Ilkka, Lappalainen Juha, Liimatainen Päivi, Marttinen Rita, Nokelainen Jussi, Pekkarinen Raija, Perttula Anne-Maria, Savolainen Erkki, Savolainen Maija, Tuukkanen Jari, Tynkkynen Heikki, Weijo Pirkko, Vuorinen Kyllikki, Vuorinen Pertti, Virolainen Raimo

Kristillisten perusarvojen puolesta -ehdokaslista:
Honkamäki Vuokko, Iivarinen Jaana, Jegoroff Mikko, Jokitalo Matti, Katainen Eero, Kotilainen Maritta, Latvala Esko, Lyytikäinen Tuulikki, Nissinen Maarit, Piilonen Seppo, Poudyal Raakel, Seppälä Ulla, Tiirola Auli.

Kokoomus ja sitoutumattomat -ehdokaslista:
Göös Riitta-Liisa, Hirvonen Leena, Hokkanen-Oja Tiina, Ikkala Markku, Ilkka Päivi, Isomöttönen Katja, Jylänki Tomi, Kankainen Eija, Kanninen Jukka, Kari Anna-Liisa, Koskela Antti, Kuusela Eero, Lajunen Heimo, Lamberg Markku, Laurila Sirkku, Linna Paula, Lohi Santeri, Louni Johanna, Malinen Juhani, Malmberg Sari, Murisoja Hannu, Niekka Pentti, Niinistö Karoliina, Nyman Pia, Paananen Marina, Pakka Marjo, Petrescu Pirjo, Pii-Keinonen Sirpa, Pohjola Kirsi, Pulli Terhi, Pyykkönen Taija, Rahkonen Anne, Rouhiainen Eeva-Kaisa, Rusko Heikki, Räty Eero, Sahlberg Arja, Saloheimo Olli, Salonen Pertti, Sipinen Raija, Sompa Mauri, Suonperä Juha, Temonen Jonna, Tenhunen Mikko, Toiviainen Eija, Tolonen Marko, Tuomi-Sorjonen Pia, Venäläinen Juha, Wilhelms Pipsa, Ylimaunu Veera

Perusseurakuntalaisten ja sitoutumattomien -ehdokaslista:
Björk Matti, Haakana Kauko, Hartikainen Jarno, Kupari Heli, Luukkonen Raimo, Mäki Tapani, Nahkamäki Jarmo, Paananen Eero, Rastas Petri, Rastas Pirkko, Tuupainen Kauko, Uski Jorma.

Seurakuntaväen ehdokaslista:
Airaksinen Sari, Dachauer Krista, Helle Erkki, Markus Ilomäki, Itkonen Aki-Matti, Jokinen Janne, Kelhälä Tero, Lahtinen Pirjo, Lyytinen Leena, Mertanen Marja-Leena, Mikkonen Erkki, Mustonen Minna, Partanen Kaarina, Pekkanen Mika, Pekkarinen Pertti, Pirttimäki Tomi, Puhalainen Erkki, Puolimatka Mia, Rantalainen Marja-Leena, Ristikivi Pirjo, Schiestl Ritva, Sundell Pekka, Taivassalo Maria, Tiihonen Timo, Tilus Tero, Tuunanen Inkeri, Vilpunaho Pentti, Ylhävaara-Perendi Arja

Sinun äänesi seurakunnassasi – sosialidemokraattien ja sitoutumattomien ehdokaslista:
Hirvensalo Antti, Honkonen Raimo, Hynynen Marjatta, Hämäläinen Jukka, Illman Hilkka, Junttila Pirjo-Liisa, Jurvanen Leena, Jäsberg-Jokinen Annikki, Karvinen Vesa, Kaukonen Anna, Kauppinen Antero, Kelander Mika, Kurki Kyllikki, Laatinen Liisa, Lahtinen Aarno, Lampinen Tapio, Launia Leena, Mäkinen Riitta, Parantainen Teemu, Perho Pirjo, Puhakka Ilkka, Reinikainen Pertti, Ritsilä Jari, Saarela Kerttu, Sahindal Anna-Leena, Salonen Reijo, Savolainen Meeri, Tanskanen Jani, Taylor Samuel, Tossavainen Pentti, Uutela Leena, Valtonen Keijo, Viitanen Eija, Väliniemi Tuulikki, Vänni Hilkka

Sydän vasemmalla:
Ahlgren Ari-Pekka, Ahonen Kimmo, Arja Hokkanen, Petri Janhunen, Kaakkuriniemi Tapani, Makkonen Leena, Rantala Oskari, Salonen Veikko, Tiainen Eila, Välilä Vesa

Vihreät Niityt -ehdokaslista:
Lindström Tuija, Hallamäki Irene, Makkonen Sari, Siivola Laura, Kuparinen Liisa, Markkanen Hannu, Örnmark Maija

Äänenmurros – Nuorten ääni kuuluviin -ehdokaslista:
Laakkonen Vesa, Ruokonen Anna, Nevalainen Antti, Alander Anna, Tukia Roope, Vuori Aapo

Kolumni

Kaikkea ei tarvitse muistaa

Me kaikki tarvitsemme muistia, usein enemmän kuin ajattelemmekaan. Muisti linkittyy kaikkeen aivojemme älylliseen toimintaan. Muistiin liittyvät häiriöt ovat yleisiä, eivätkä muistihäiriöt automaattisesti tarkoita muistisairautta. Muutos muistissa voi johtua stressistä, iästä, lääkityksestä, surusta tai muusta elämänmuutoksesta.

Ihminen voi kaikissa elämänvaiheissa vaikuttaa omaan terveyteensä ja muistiinsa elämäntavoillaan. Riittävä lepo, monipuolinen ja terveellinen ravinto sekä riittävä kuormitus niin keholle kuin aivoille lisäävät virkeyttämme ja aivojemme suorituskykyä. Rasituksen vastapainoksi aivot tarvitsevat myös aikaa palautua.

On tärkeää olla armollinen itselleen, kaikkea ei tarvitse eikä pidä muistaa. Muistin tukena voi käyttää esimerkiksi kalenteria tai muistilappuja. Muistisairauden ennaltaehkäisyä on myös kypärän ja turvavyön käyttö. Alkoholikin heikentää muistia. Muistisairauden riskiä lisäävät lisäksi korkea verenpaine, kolesteroli sekä sokeriaineenvaihdunnan häiriöt. Pidä siis huolta terveydentilastasi kokonaisvaltaisesti.

Unohtelu ei ole vielä merkki muistisairaudesta, mutta jos arjen askareiden hoitaminen vaikeutuu muistioireiden vuoksi, on syytä hakeutua muistineuvolaan, muistihoitajalle tai lääkärille tarkempiin tutkimuksiin. Muisti ei koskaan heikkene ilman syytä. Myös iäkkäänä on syytä tutkituttaa, mistä muistin muutokset johtuvat. Mitä aikaisemmin mahdollinen muistisairaus löydetään, sitä paremmin siihen voidaan vaikuttaa.

Suomessa on lähes 130 000 muistisairauteen sairastunutta. Vuosittain noin 13 000 suomalaista saa etenevän muistisairauden diagnoosin. Kenenkään ei pidä jäädä sairautensa kanssa yksin, eikä muistisairausdiagnoosia pidä nähdä lamauttavana asiana. On tärkeää jatkaa omaa elämäänsä ja tehdä mielekkäitä asioita, kuten harrastaa.

Muistiongelmiin saa apua esimerkiksi Keski-Suomen Muistiyhdistys ry:ltä, joka toimii koko Keski-Suomen alueella jakaen tietoa muistista ja muistisairauksista. Esimerkki yhdistyksen toiminnasta on Keski-Suomen Parkinson -yhdistyksen kanssa yhdessä hallinnoima nelivuotinen kehittämishanke: Osallistuva muistisairas – mahdollisuuksista käytäntöön.

Outi Ronkainen
hankekehittäjä/
toimintaterapeutti

Keski-Suomen Muistiyhdistys ry:n sekä Keski-Suomen Parkinson-yhdistys ry:n Osallistuva muistisairas-hanke

Tänään rukoilen

Anna ymmärrystä

Rukoilen ymmärrystä ja lempeyttä erilaisuuden sietämiseen.
Pyydän kärsivällisyyttä kuunnella tarkoin ja vastata viisaasti.

nainen 46 v.

Minkä roolin saan tai minkä roolin valitsen itselleni? Itse valittu rooli ja oman itsen hahmotus tai ulkoapäin lätkäisty leima voi olla raskas taakka, joka rajaa elämää. Toisaalta se voi myös auttaa porskuttamaan elämässä tulevien vaikeuksien yli. Elämänkaarikirjoittamisen ohjaaja Pepi Reinikainen suosittelee oman menneisyyden ja mukaan tarttuneiden roolien inventoimista jo hyvissä ajoin, että niiden pohtuminen ja purkaminen ei raskauta vanhuuden päiviä.

Viikolla 38 on kansallinen Muistiviikko. Sunnuntaina 21.9. järjestetään Muistimessu Kaupungin kirkossa kello 10, jonka jälkeen on kirkkokahvit Aseman pysäkillä.

70+tyttöjen päivässä jaetaan muistoja. Keltinmäen alueseurakunnan alueella asuva: tule viettämään 70+tyttöjen päivää Keltinmäen kirkolle 11.10. klo 10–15. Käydään läpi tyttöjen elämää 40-luvulta tähän päivään muistojen, kuvien, lelujen ja kirjojen voimin. Jos sinulla on lelu tai kirja, tuo se ja jaa muistosi. Kevyttä jumppaa. Ruoka 5 €. Ilm. 30.9. mennessä 050 340 9899. Tied. 050 549 7032 tai 050 549 7032.

Musiikkimuistelua Kortepohjassa 23.9. klo 13–15. Puhe Eivor Pitkänen, laulua Juhani Markola ja Kortepohjan pojat, lausuntaa Leena Varis, muistellen Sirkka Ruokokoski, kiitokset Leena Hänninen. Edesmenneiden läheisten muistelua, järjestää Jyväskylän Ruskat ja Keltinmäen alueseurakunta. Kahvit, vapaaehtoinen maksu.

MINÄ-BRÄNDI VOI JOHTAA HARHAAN

Keskuudessamme liikkuu hannuhanhia, kultalusikka suussa syntyneitä, uhrin osan saaneita tai valinneita. Moni meistä saa leiman otsaansa jo syntymässään. Leimat pitää kyseen alaistaa ja omaa elämänpolkua kannattaa katsoa armollisesti, kannustaa elämänkaarikirjoittamisen ohjaaja Pepi Reinikainen.

KAARINA HEISKANEN teksti
HENRI KÄHKÖNEN piirros

Selviytyjä, taistelija, kultalusikka suussa syntynyt, uhri, sivustakatsoja, naurattaja, ylikävelty. Jos ilkeäisin, sanoisin, että jokainen meistä brändää itseään. Kerromme tarinoita ja lähetämme sanattomia viestejä, jotka vahvistavat omaa mielikuvaa itsestämme.

Mielikuvaan sopivat tarinat kulkevat mukanamme lapsuusvuosista hautaan, ja niitä me vanhuuden päivinä kerromme lähipiirille.

Voiko ihminen itse päättää, millaisia asioita muistiin tallettuu ja millaisia asioita muistivarastosta pulpahtelee esille? Voinko itse vaikuttaa siihen mielikuvaan, joka minulla on itsestäni ja joka ohjaa toimintaani nyt ja muistojani sitten tulevaisuudessa?

Toimittaja **Reetta Meriläinen** kannusti taannoin *Helsingin Sanomien* kolumnissaan (tulevan) menneisyyden hallintaan, joka aloitetaan nyt.

– Menneisyyden hallintaa voi harjoitella tekemällä nyt asioita, joista jää hyvä, mutta totuudenmukainen jälki.

Pepi Reinikaisella on 15 vuoden kokemus elämänkaarikirjoittamisen kurssien ohjaamisesta. Hän kannustaa ihmisiä inventoimaan muistojaan ja elämänsä tapahtumia jo aktiivisessa työiässä. Tuolloin voi vaikuttaa siihen, millaista muistettavaa karttuu.

Lisäksi se on hyvä mahdollisuus oikaista virheelliset muistot ja väärinymmärrykset sekä miettiä, onko omaan otsaan lätkäisty leima aito. Esimerkiksi 40 vuotta on sopiva ikä. Sen ikäisiä kirjoittajia Reinikainen on tavannut kursseillaan.

– Se on hyvä aika tehdä väli-inventaario. Omat vanhemmat ovat vielä elossa, ja heidän kanssaan voi käsitellä lapsuutta, kun on keskustelumahdollisuus. Lapsuuden käsittely ei tarkoita sitä, että siinä kohtaavat syyttäjä ja syytetty, vaan aikuiset, jotka kertaavat, miten ne asiat menivätkään – ja miksi.

Muistojen seulominen voi tuoda pintaan ikäviä ja ahdistavia kokemuksia. Sitä ei kannata säikähtää eikä hommaa pidä jättää kesken, sillä traumaattiset asiat tuppaavat jyräämään hyvät asiat alleen.

– Pahat ja syyllisyyttä aiheuttavat asiat kannattaa käydä läpi. Selvittämättöminä ne valtaavat alaa hyviltä muistoilta. Kun ne ovat purkautuneet, mieleen nousevat ne hyvät asiat, joita on tapahtunut ja joiden varassa on jaksanut elää. Ne ovat kuin helmiä pimeyden peitossa.

> Ahdistavia muistoja ei pidä pelästyä.

Kun ankeiltakin vuosilta – vaikka niiltä lapsuuden vuosilta, joihin on mahtunut surua tai väkivaltaa – muistuu mielen ihminen, joka opasti oikeaan suuntaan, tai harrastus, joka kannatteli, se antaa uskoa tulevaisuuteen.

– Se vahvistaa uskoa siihen, että pärjään tässä hetkessä ja tulevaisuudessa. Jo neurologia ja biologia antavat viitteitä siihen, että ne polut vahvistuvat, joita tallataan.

– samoin vahvistuvat ne ajatusmallit ja tavat, joilla ihminen hahmottaa itsensä ja tulevaisuutensa.

Seuraava vaihe, jossa muistoja taas kannattaa inventoida, on eläkkeelle jääminen. Tuolloin on karttunut lisää kokemustietoa, jonka avulla tapahtunutta voi hallita ja laittaa järjestykseen.

– Lisäksi oma totuudellisuus voi kasvaa ikävuosien ja muisteluprosessin myötä. Uskaltaa katsoa tapahtuneita asioita.

Muistojen inventaarion säästely myöhäisiin vanhuuden päiviin ei kannata. Vastaan voi tulla niin kuohuttavia asioita, että ne kuormittavat liikaa. Kuohuttava ei välttämättä tarkoita pahoja muistoja.

– Sekin voi jo ottaa koville, kun huomaa, että lapsuuden tai nuoruuden aikainen kaveri tai ystävällinen aikuinen vaikutti niin paljon elämäni valintoihin – mutta en silloin tajunnut arvostaa sitä.

Hän suosittelee kansallista inventaariota, jossa muistellaan ja ennen kaikkea kuunnellaan ja otetaan vastaan toisten kertomaa.

– On tärkeää, että hankalat asiat eivät tule päälle kuolinvuoteella. Masennusta on ehkä niin paljon senkin takia, että meillä on liikaa lastia, jota ei ole purettu.

Reinikaisen luotsaamissa elämänkaarikirjoittamisen ryhmissä ei poimita rusinoita pullasta, vaan käydään elämää läpi kronologisesti. Työstäminen alkaa isovanhempien vaiheista, joihin kytketään myös historiaa ja yhteiskunnallisia tapahtumia. Yhteyksien oivaltaminen voi auttaa ymmärtämään esimerkiksi vanhempien toimintaa ja kodin ilmapiiriä. Samalla muistelija voi työstää leimaa, jonka on perheessä ja työelämässä saanut.

Brändi on sana, jota Pepi Reinikainen ei ihan nielaise. Elämänkaarikirjoittamisen kursseillekaan ei tulla pönkittämään mielikuvaa itsestä, vaan ottamaan totuudellisesti selvää, kuka olen ja mistä tulen.

– Alka pian kirjoittajan tekstistä käy ilmi, mitä roolia hän hakee, onko hän rehellinen itselleen ja eletylle elämälleen.

Reinikainen muistuttaa, että moni asia on jo syntymässä annettu. Leima tulee esimerkiksi perheen yhteiskunnallisen aseman tai lapsen syntymäjärjestyksen myötä.

– Nimilapun saa pyytämättä. Se

> Leima ja nimilappu pitää kyseenalaistaa.

kannattaa kyseenalaistaa: onko lappu sellainen, joka minulle oikeasti kuuluu? Jokaisella on velvollisuus selvittää, mikä on omassa elämässä totta ja mikä on tarinaa.

Jos ihminen on esimerkiksi koko ikänsä hahmottanut itsensä uhriksi ja ylikävellyksi, roolista on vaikea irrottautua.

– Mutta se on sitäkin tärkeämpää – eikä se ole mahdotonta.

Reinikaiselta on ilmestynyt kirjauutuus *Elämässä eteenpäin - irti uhriutumisesta*.

Katumuskin voi korjata menneisyyttä

KAARINA HEISKANEN teksti

Dosentti **Taru Feldtin** johtama tutkimusryhmä on tutkinut Jyväskylän yliopistossa katumusta kohderyhmänään viisikymppiset miehet ja naiset. Siinä iässä moni aktivoituu puntaroimaan elämäänsä.

– Elinaikaakin on jäljellä, joten korjaavat toimet ovat mahdollisia.

Yli puolet tutkimukseen osallistuneista kertoi katuvansa jotakin. Yleisimmin kadutaan hankkimatta jäänyttä koulutusta. Työelämään liittyvien valintojen seraukset näkyvät voimakkaasti viisikymppisinä. Toinen merkittävä katumuksenaihe liittyy perheeseen ja parisuhteeseen. Onko tehnyt vääriä valintoja, eronnut heppoisin perustein tai roikkunut tuhoisassa parisuhteessa? Myös sitä kadutaan, että lapsille ei ole ollut aikaa.

Myös elämäntapoihin liittyviä valintoja kadutaan.

– Joku katui sitä, ettei ollut pohtinut ajoissa elämänkatsomuksellisia asioita. Hengellinen heräämäminen oli tapahtunut liian myöhään.

Katumuksen aiheet korostavat kouluttautumisen merkitystä. Työura määrittää merkittävästi elämäämme ja hyvinvointiamme.

Menneiden märehtiminen syö elämäniloa. Tutkimuksen mukaan ne, jota eivät katuneet mitään, tunsivat merkittävästi enemmän tyytyväisyyttä ja eheyttä. Mutta katumus voi kääntyä voimavaraksi, jos se johtaa suunnanmuutokseen.

Jos katumus aiheuttaa jatkuvaa ahdistavaa oloa, katumuksen aiheille on syytä tehdä jotain.

Persoonallisuustyyppi vaikuttaa katumisen tyyliin. Suhteellisen pysyvä optimistinen elämänasenne sammuttaa katumuksia nopeammin.

– Se ei poista vääriä valintoja tai laiminlyöntejä, mutta se edistää katumusten käsittelyä.

Pertti Kärppä käy kyyhkyjahdissa kymmenisen kertaa vuodessa. Metsästysreissuun pitää lähteä hyvissä ajoin ennen auringonnousua. Kärppä on metsästänyt riistaa pienestä pitäen.

Metsästäjälle tärkeintä on hyvät eväät

Pertti Kärpälle metsästys on erityisesti luonnon opettelua, eläinten elintapojen seuraamista ja hiljaisuudesta nauttimista. Tämän päälle saalis on mukava lisä.

PETRI KANANEN
teksti ja kuvat

Aamukaste helmeilee pellonlaidalla Saviolla. Ei ole enää umpipimeää, mutta kaupunkilaiset kiskovat tähän aikaan peittoa tiiviimmin korville. Pikkulinnutkin vasta heräilevät.

Pertti Kärppä askeltaa maastopuvussaan pellon yli tuttuun paikkaan. Hän iskee pajunoksat paikoilleen maahan ja virittelee niiden varaan maastoverkon. Syntyy hyvä näköeste. Tiheä metsikkö peittää näkyvyyden taaksepäin.

Muutaman askeleen päässä maastoverkosta kasvaa pellolla hernettä. Muutama kourallinen herneitä on kaadettu myös pienen kankaanpalan päälle.

Kärppä asettelee hernelämpäreeseen linnunkuvia – muovista tehtyjä kyyhkyjä. Repusta löytyy muovinen varis kyyhkyjen seuraksi.

Herneillä, kyyhkyn ja variksen kuvilla houkutellaan paikalle sepelkyyhkyjä.

Kello ei ole vielä puolta kuutta aamulla. Metsästäjän pitää olla valmiina hetkellä, jolloin kyyhkyt heräävät. Silloin ne lentävät yösijoiltaan syömään – ja yleensä aina samaa reittiä. Herneet eivät kasva pellolla summamutikassa valitulla paikalla. Kaiken takana on kyyhkyjen mieltymysten pitkäaikainen seuraaminen.

Kärpän reppu muuntuu jakkaraksi, ja mies istahtaa odottamaan. Hän nauttii hiljaisista aamuhetkistä. Nyt on aikaa hörpätä lämmintä kahvia.

Kyyhkyllä on tarkka silmä, ja siksi Kärppä käyttää maastokuvioisia vaatteita ja istuu maastoverkon takana. Myös haulikko on maastokuvioinen. Liikkumatta ja meluamatta, siinä on metsästäjän ohje.

Minuutit kuluvat ja taivaanranta kirkastuu hehkuun, johon on roiskaistu yhtä aikaa taivaan sinistä, ripaus purppuraa ja haaleaa keltaista. Ilmassa on vahva syyskuun tuoksu.

Ensimmäinen kyyhky lentää ohi aivan liian kaukaa.

Pertti Kärppä on metsästänyt pienestä pojasta lähtien. Ensin hän kävi metsällä isänsä kanssa. Kun miehenalku jaksoi kantaa itse asetta, hän hankki etsästyskortin.

Metsästys on Kärpälle ennen kaikkea luontoharrastus. Omassa rauhassa on kiva istuskella, kun luonto herää.

Eläinten katseleminen ja seuraaminen on hänelle elämys.

Kärpälle metsästys on muuttunut entistä enemmän luonnontuntemisharrastukseksi. Linnut ja niiden elintavat pitää tuntea, jos haluaa saada saalista.

Etiikka kuuluu luonnollisena osana Kärpän metsästykseen. Luontoa ja eläimiä kunnioitetaan. Esimerkiksi saaliin kuoleman pitää olla mahdollisimman nopea.

Kärpän mielestä on tärkeää, että saaliseläin on saanut elää vapaana luonnossa. Toisenlainen elämä on karsinassa kasvavalla tehotuotantoeläimellä. Riistaeläimillä on parempi elämä.

– Kuolemahan on kaikille sama. Elämä vain loppuu siihen.

Kärppä haluaa myös vaalia Suomen alkuperäistä luontoa loukuttamalla maahamme levinneitä tulokkaita kuten minkkejä ja supikoiria. Vierasperäisten petojen vähentämisestä on hyötyä, koska pedot syövät alkuperäisasukkaiden poikaset ja munat.

Kyyhky lähestyy lupaavasti takavasemmalta. Kärppä kohottaa haulikon ja tähtää nopeasti, kaksi laukausta kajahtaa ilmoille. Kyyhky ei putoa alas pellolla kaikuvien laukauksien säestyksellä.

– Näytti että se lentää yli, eikä sillä ole aikomuskaan laskeutua. Sitten se kääntyi ilmassa ja laukaus meni ohi.

Aamuvirkkujen lisäksi nyt ovat heränneet myös uneliaimmat kyyhkyt. Yhdeksän lintua lentää metsästäjän huonoksi onneksi muutaman kymmenen metriä liian kaukaa.

– Ei yhdestä kyyhkystä oikein ateriaa tee. Se on tosi pieni eläin. Kyllä tässä lintujahdissa tulee lihalle hintaa.

Kärppä käy kyyhkyjahdissa kymmenkunta kertaa vuodessa. Edellisellä kerralla hän ei saanut yhtään kyyhkyä. Totta puhuen saalis on ollut tänä vuonna tasan nolla. Vaikka kyyhkyjä tällä kertaa näkyikin, eivät linnut tulleet riittävän lähelle metsästäjää.

Kello on puoli kahdeksan. Kyyhkyset lopettavat lentonsa. Kunhan eväät on syöty, on metsästäjän aika siirtyä takaisin kaupunkiin. Kärpälle tuli taas metsästyskokemusta monta tuntia.

– Ei täällä saaliin perässä olla. Olen aina sanonut, että tärkeintä on hyvät eväät.

Kauniit, edulliset kivet ja pronssit
1900 €
85 €
480 €
www.HautakiviHalvemmalla.fi
118 €
105 €
860 €
GSM: 045 109 1809
E-mail: hautakivi@hautakivihalvemmalla.fi

Juhlan Paikka
Pito- ja juhlapalvelu
PUNAINEN PIRTTI
Ilmarisenkatu 20, 40100 Jyväskylä
p. (014) 378 1802 www.punainenpirtti.fi

Jalkahoidot, hieronnat ja lahjakortit
Hierontapiste Iisopista
Liisa Nipuli, Kauppakatu 28 A 54
Puh. 050 362 2744

yli 60-v Elämän palvelua
- Täyden palvelun hautaustoimisto -
Somman hautauspalvelu
Puistokatu 2 Kolmikulma Jyväskylä
014 217 879
somman@pajunkukka.fi
www.pajunkukka.fi
ma-pe 9-17, tai sopimuksen mukaan

TOIVOLAN VANHA PIHA
HANSAPIHA
Hansapiha tuo jälleen keskiajan kulttuurin vierailulle Toivolan Vanhalle Pihalle. Keskiaikamarkkinoilla on ohjelmassa muun muassa seppien työnäytöksiä, miekkailunäytös, jousiammuntanäytös, keskiaikainen muotinäytös, lasten miekkailukoulu, kissatappelu, ennustusta, kirppusirkus, keskiaikaista ruokakulttuuria ja musiikkia keskiajalta nykypäivään.
19.–21.9.2014
Toivolan Vanha Piha • Cygnaeuksenkatu 2 , Jyväskylä • Lämpimästi tervetuloa!
Lisätietoja: www.vanhapiha.fi | www.facebook.com/ toivolanvanhapiha
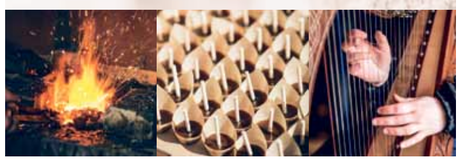

Naisten Pankki saavutti seitsemän miljoonan rajapyykin

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti
NAISTEN PANKKI kuva

Naisten Pankki on kerännyt seitsemän miljoonaa euroa kehitysmaiden naisten yrittäjyyden ja toimeentulon tukemiseksi.
Sunnuntaina 27 paikkakunnalla järjestetty Kävele Naiselle Ammatti -tapahtuma vauhditti Naisten Pankin uuteen ennätykseen. Jyväskylässä kävelytempaus suuntautui asuntomessualueelle ja Viherlandiaan.

Naisten Pankilla on 1 430 osakasta ja 3 045 bisnesenkeliä eli kuukausilahjoittajaa. Bisnesenkelit ovat sitoutuneet säännölliseen kehitysmaiden naisten toimeentulon tukemiseen. Päämääränä on synnyttää kestävää hyvinvointia alueilla, jossa pankki toimii.

Lahjoitusvaroilla rahoitetaan hankkeita, jotka parantavat naisten taloudellista toimeentuloa, osaamista ja oikeuksien toteutumista. Naisille myönnetään pienlainoja ja heitä koulutetaan ammatteihin ja yrittäjyyteen. Koulutus on kyläpankkien perustamisen ohella olennainen osa hankkeita.

Tähän mennessä hankkeet ovat auttaneet eri puolilla maailmaa lähes 16 000 naista. Tukea saaneita on yhteensä yli 60 000, koska naisten auttaminen hyödyttää myös heidän perheenjäseniään.

Hankkeita toteutetaan seuraavissa maissa: Angola, Guatemala, Haiti, Kambodža, Kongo, Kosovo, Liberia, Myanmar, Nepal, Palestiinalaisalueet, Sierra Leone ja Uganda. Hankkeiden toteutuksesta vastaa Kirkon Ulkomaanapu.

Naisten Pankin verkostossa on eri puolilla Suomea mukana yli 3 000 vapaaehtoista. Toimintaa on 35 paikkakunnalla yli 40:ssä eri ryhmässä.

Paikallisryhmät järjestävät vuosittain satoja tilaisuuksia lahjoitusten keräämiseksi kehitysmaiden köyhille naisille.

Jyväskylässä Naisten Pankin aluesolu järjestää vuodenmittaan lukuisia yksittäisiä tempauksia kirppareista gaalailtoihin.

Naisten Pankin lukupiiri kokoontuu säännöllisesti kerran kuukaudessa; lukulistalla on naisten kirjoittamia kirjoja naisten elämästä, eri puolilta maailmaa.

Sää suosi Kävele naiselle ammatti -tapahtumaa. Aluksi Pirkko Veijo luki tapahtuman suojelija Anja Snellmanin runon Kävele naiselle ammatti.

Saija Tolvanen kerto Kuulumisia Kosovosta 1.10. klo 17.30 hotelli Alban kabinetissa.

Kasaribileet 25.10.klo 19 Ravintola Popparissa. The Staff vastaa vauhdista. Liput 20 €. tuotto lyhentämättömänä Naisten Pankin hyväksi. Paras asu palkitaan. Lippuja voit ostaa esimerkiksi Yellow Clothes´sta Vapaudenkatu 57, niin kauan kuin niitä riittää.

Iida ja ihmisenkaltaiset olennot hakevat tarinoita arjesta

KAARINA HEISKANEN teksti
SARA LIINAMO kuva

Kolme Saapas-vapaaehtoista nuorta plus kolme nelikymppistä nuorisonohjaajaääijää – siinä Iida ja ihmisenkaltaiset olennot -bändin kokoonpano. Saapaslaiset ovat **Iida Raudaskoski**, **Ilari Liimatainen** ja **Jussi Niemistö**. Äijäosastoa edustavat **Petri Grönholm** ja **Pasi Toivola** Jyväskylästä ja **Sami Junttila** Petäjävedeltä.

Bändi on keikkaillut parin vuoden ajan. Laulut ovat Petri Grönholmin ja Pasi Toivolan käsialaa.

– Sanomamme on, kuinka tärkeitä me olemme toisillemme. Ja kuinka Jumala kulkee vierellämme, vaikka välillä tuntuu, että Hän on piilossa, sanoo Grönholm.

Lauluissa kuuluu elämän rosoisempi puoli, Saapas-työssä nähty nuorten arki ja kipukohdat sekä äijienkin elämänkokemukset.

– Niinhän sitä sanotaan, että ei onnellinen mies laulua tee, heittää Toivola.

Tammikuussa bändi matkaa Senegaliin tutustumaan Suomen Lähetysseuran kummilapsityöhön, jota koordinoi Keltinmäen alueseurakunnan nimikkolähetti, pastori **Teija Laine**. Matka on nuorten ja nuorten aikuisten toimintaa sekä Suomen Lähetysseuran Sama taivas, sama maailma -projektia.

– Maailma on yhteinen, ja meidän pitää tehdä yhdessä työtä, jotta maailmamme olisi parempi.

Matkan jälkeen bändillä on uusia tarinoita kerrottavanaan.

– Kierrämme Jyväskylässä kertomassa, miten voimme toimia kehitysmaissa asuvien lasten ja nuorten hyväksi. Kerromme kummilapsityöstä ja kannustamme rahoittamaan kummilapsen koulunkäyntiä.

Bändiä voi jo nyt kutsua esiintymään ja kertomaan fiiliksistä, jotka liittyvät matkaan sekä syksyn Tasauskeräyksen teemaan.

– Ihmiset tarvitsevat toisiaan, jotta kunkin lahjat pääsevät kasvamaan. Jokaisen apua tarvitaan, jotta Jumalan rakkaus ja elämän onni pääsisivät esiin, bändi kutsuu osallistumaan Tasaukseen.

Iida ja ihmisenkaltaiset olennot eli Pasi Toivola (vas. takana), Iida Raudaskoski, Sami Junttila ja Petri Grönholm (vas. edessä) ja Jussi Niemistö

Iida ja ihmisenkaltaiset olennot Kompassilla 23.9. klo 14–15.

Rutiinien ruttaama rakkaus on mahdollista elvyttää

KAARINA HEISKANEN teksti
PANU RISSANEN kuva

Päivät kuluvat rutiinien pyörittämiseen, arki syö molempien jaksamista ja hohto puolisosta on kadonnut. Mitä meille on tapahtunut? Miten löydämme lähemmäksi toisiamme?

– Kaikki vaikuttaa kaikkeen ja kun perheen suhteet ovat kunnossa, myös arjen haasteissa jaksaa paremmin, sanovat **Anu** ja **Jukka Mattsson** Samassa Veneessä -avioparityöstä.

– Hyvä parisuhde rakentuu kuin talo. Siinä tarvitaan lujat perustukset sekä hyvin rakennetut seinät ja katto suojaksi asukkaille, Mattssonit muistuttavat.

– Parisuhteen palikkatalon rakentamiseen tarvitaan kummankin puolison osallistumista ja sitoutumista. Talo ei oikeastaan koskaan tule valmiiksi ja ajoittain tarvitaan remonttia. Ehkä pintaremontti ei aina riitä, vaan tarvitaan perustuksiin asti meneviä huoltotoimia.

Mattssonit käyttävät havaintovälineinä kirkon perhetyön kehittämää Parisuhteen palikat -aineistoa huumoria ja elävän elämän esimerkkejä unohtamatta. Heitä voi kuulla Kuokkalan kirkossa sunnuntaina 5.10.

Anu ja Jukka Mattson muistuttavat, että parisuhteen talo rakentuu kummankin osapuolen osallistumisesta ja sitoutumisesta.

Suhteellisen kivaa! Parisuhteen palikat -iltapäivä sunnuntaina 5.10 klo 16 Kuokkalan kirkolla. Kahvitus ja lastenhoito järjestetty. Maksuton. Ilmoittautuminen facebook.com/suhteellisen-kivaa tai 050 3800583 Anne Savolin.

Puolisot eroavat toisistaan, eivät yhteisistä lapsistaan

KAARINA HEISKANEN teksti

Avioeron tunnekuohussa lapset helposti unohtuvat. Erokriisissä vanhemmat eivät useinkaan ajattele, että vanhemmuus jatkuu läpi koko elämän. Oman suhteen ja oman tulevaisuuden selvittely saattavat täyttää aikuisen ajatukset, ja lasten tilanne jää sivuosaan. Lapsen tarpeiden asettaminen etusijalle helpottaa lapsen selviytymistä erosta ja lisää aikuisen ymmärrystä vanhempien keskinäisen suhteen merkityksestä.

Erovanhempia auttaa Vanhemman neuvo -kurssi. Sen tavoitteena on lapsen menetyksen minimoiminen ja keskinäisen yhteistyövanhemmuuden tukeminen.

Vanhemman Neuvo -ryhmä on ammatillisesti ohjattu vertaistukiryhmä eronneille ja eropäätöksen tehneille. Ryhmässä keskustellaan muun muassa eron tuomista muutoksista lapsen ja aikuisten arkeen. Ryhmän tarkoituksena on auttaa vanhempia huomioimaan lapsen tarpeet sekä tukea eron jälkeistä yhteistyövanhemmuutta.

Jyväskylän seurakunta järjestää Vanhemman Neuvo –kurssin. Maksuttomaan ryhmään mahtuu kahdeksan ihmistä, ja se täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä haastattelujen jälkeen.

Vanhemman Neuvo -ryhmä kokoontuu 8 kertaa keskiviikkoisin klo 17–19.30. Kokoontumiset ovat 22.10., 29.10., 5.11., 12.11., 19.11., 26.11., 3.12. ja 10.12. Perheasian neuvottelukeskuksessa, Kilpisenkatu 4, 2.krs. Tied. ja ilm. perhetyöntekijä Anne Savolin 0503800583 ja perheneuvoja Kirsti Pasanen 0143347800.

Toivon Torstait lisäävät Raamatun tuntemusta

KAARINA HEISKANEN teksti

Toivon Torstai -iltoja on pidetty Neulaskodilla kymmenen vuotta. Iltoihin sisältyy *Raamatun* opetusta, esirukousta ja mahdollisuus keskusteluun ja sielunhoitoon. Vaihtuvat musiikkivieraat vastaavat torstai-iltojen musiikillisesta annista.Illat ovat Jyväskylän seurakunnan, Suomen Raamattuopiston ja Agricola-opintokeskuksen yhteistyötä.

Iltojen opetuksista vastaavat Raamattuopiston aluetyöntekijä **Aino Viitanen** ja piirilähetti **Saija Väätäinen** sekä pastori **Päivi Kärkkäinen** Säynätsalon alueseurakunnasta.

Illoissa on käsitelty kristinusko peruskirjoja: Katekismusta, käskyjä, Isä meidän -rukousta ja Raamatun henkilöitä. Tämän vuoden teema on se, mitä Jeesus sanoi itsestään.

– Illat ovat vakiinnuttanet paikkansa, ja niiden ympärille on perustettu vapaaehtoisista Toivon Torstai -tiimi, joka huolehtii vastuutehtävistä, kertovat Aino Viitanen ja Saija Väätäinen.

Toivon torstai 10 vuotta to 18.9. klo 18.30 Neulaskodilla, Pihkatie 4. Elämän leipä, Päivi Kärkkäinen. Musiikki Maria Salmela & Majakka-kuoro. Iltatee. Mahdollisuus keskusteluun ja sielunhoitoon.

PAIKALLEN PUHELIN 01019 0071 ev.fi/puhelinnuorisotyo
Palveleva puhelin
Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti.
Päivystys joka ilta numerosta 01019 0071 su–to klo 18–01 ja Pe–la klo 18–03.
Henki & elämä

Uutisia hyvässä hengessä!
Henki & elämä

Musiikkia kirkoissa

MARIA LAPIN HERKKIÄ VÄLÄHDYKSIÄ SOOLOALBUMILLA
Jyväskyläläinen gospelmuusikko Maria Lappi julkaisee sooloalbuminsa. Välähdyksiä-levy sisältää suomenkielistä poptyylistä gospelia. Tekstit pohdiskelevat kristityn elämää, suhdetta Jumalaan ja toisiin ihmisiin. Maria Lappi on palkittu Kaskinen–Simojoki -apurahalla. Hän on julkaissut omaa musiikkia Kajaste-yhtyeen riveissä. Julkistamiskonsertti on Huhtasuon kirkossa 27.9. klo 18.

KOLME BRITTISÄVELTÄJÄÄ TUTUKSI TUNNISSA
Kaupunginkirkossa kuullaan kamarimusiikkia jousilla ja oboella lauantaina 20.9. klo18. Konsertin aloittaa jousikvartetto, jonka on säveltänyt alttoviulisti ja säveltäjä Frank Bridge. Hän vaikutti maansa musiikkielämässä 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa. Toinen teos on Benjamin Brittenin kamarimusiikillinen ilotulitus Oboekvartetto. Brittenin teoksiin liitetään usein antimilitaristinen viitekehys.
Kolmas säveltäjä, Sir Arthur Drummond Bliss toimi muun muassa BBC:n musiikkijohtajana 1940-luvulla. Edward Elgar tilasi Blissiltä teoksen festivaalilleen. Blissin seikkailuhenkinen teos oli liian radikaali, ja ystävyys loppui siihen. Juttu sopisi mihin tahansa tosi-tv-formaattiin.
Konsertissa soittavat oboisti Sirpa Berg, viulistit Anne Malinen ja Sanna Kokko, alttoviulisti Iina Hirvonen ja sellisti Kalle Kangas. Konsertti on osa Soiva Keski-Suomi -konserttisarjaa. Ohjelma 10 € tuntia ennen tilaisuuden alkua.

CHOPIN SOI TAULUMÄELLÄ
Taulumäen kirkon pianokonserttissa Chopinin sävellyksiä esittää Sinikka Holma-Peets. Konsertti on 28.9. klo 15. Ohjelma 15/10/5 euroa.

Sukelluksia viisauden sanoihin

HILJENTYMISRYHMÄ PERJANTAIN PUOLIPÄIVÄ
Hiljentymisryhmä kokoontuuKortepohjan kirkossa perjantaisin klo 12–14. Tutkitaan seuraavan sunnuntain Raamatun tekstiejä pikkuretriitin hengessä. Raamattu ja muistiinpanovälineet mukaan. Tied. Kaija-Liisa Laurio 040 709 4062. Syyskausi: 26.9., 10.10., 24.10., 7.11., 21.11., 5.12., 19.12.

ALFASSA ELÄMÄN TARKOITUS EI OLE 42
Alfa-kurssi alkaa torstaina 25.9. klo 18 Palokan kirkon parvella. Alfa on tarkoitetu elämän tarkoitusta etsiville, epäilijöille ja niille, jotka haluavat tutustua kristinuskon peruskysymyksiin yhdessä keskustellen. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 040 513 5766 tai pekka.pirinen@kolumbus.fi. Lisätietoja www.kohtaamispaikka.net.

HOITAVAN RUKOUKSEN VIIKONLOPPU PALOKASSA
Teemoja ovat rukous sairaiden puolesta, sisäinen paraneminen, anteeksiantaminen, hyvän ja pahan todellisuus sekä rukouspalvelu seurakunnassa. Oma Raamattu mukaan. Hoitavaan rukouksen perehdytää perjantaina ja lauantaina 10.–11.10. Palokan kirkossa.Kurssi 10 €, lounas ja kahvi 5 €. Mukana Tarja Sulkala ja Kari Valkonen. Ilm. ja tied. tarja.sulkala@ evl.fi 040 545 8710. Ilmoittautuessasi sähköpostitse ilmoita nimesi, puhelinnumerosi ja mahdollinen erityisruokavalio.

PEKKA Y. HILTUNEN MUKANA IGNATIAANISESSA RETRIITISSÄ
Henkilökohtaisesti ohjattu retriitti ignatiaanisen rukousperinteen hengessä on lauantaina 22.11. klo 9–19 Vanhassa Pappilassa (Vapaudenkatu 26). Retriitti mahdollistaa rukousmietiskelyä Raamatun tekstin äärellä ja keskusteluja henkilökohtaisen ohjaajan kanssa, hiljentymistä, lepoa, yhteisen hartauden sekä ruokailut (aamiainen, lounas, kahvi ja iltapala). Iltapäivällä on kaikille avoin uskontodialogin asiantuntijan Pekka Y. Hiltusen luento. Osallistumismaksu 20 e, opiskelijat ja työttömät 10 e. Ilmoittautumiset 5.11. mennessä jyvaskylanseurakunta.fi/Ilmoittaudu. Mahtuu 20. Osallistujiin otetaan yhteyttä ennen retriittiä. Lisätietoja: pastori Minna Korhonen (050 523 4134) tai pastori Johanna Niiles-Hautanen (050 522 2380). Retriitti

HUOLTAMO
LUTERILAINEN JUMALANPALVELUSYHTEISÖ JYVÄSKYLÄSSÄ.
HUHTASUON KIRKOLLA Nevakatu 6, Jyväskylä
SUNNUNTAISIN KERRAN KUUKAUDESSA KLO 16
5.10. Lotta Tuominen, 16.11. Jukka Jämsen, 14.12. Matti Väätäinen

Tapahtumat 20.9.–2.10.2014

TAULUMÄEN KIRKKO

Messu 21.9. klo 18. Saarno, Helin, Tiusanen.
Rauhanyhdistyksen viikkomessu la 27.9. klo 18.
Konsertti su 28.9. klo 15. Pianisti Sinikka Holma-Peets soittaa Chopinia. 15/10/5 e.
Messu su 28.9. klo 18. Korhonen, Bucht, Nieminen, Lampinen.

HUHTASUON ALUESRK

HUHTASUON KIRKKO
Messu su 21.9. klo 10, Väätäinen, Salmela. Messun jälkeen syntymäpäiväjuhla.
Raamattu-ja lähetysilta ke 24.9. klo 18.30.
Syyshuolto la 27.9. klo 16, Maria Lapin *Välähdyksiä*-levynjulkistamiskonsertti, Arto Valkeapää. Tarjoilua.
Messu su 28.9. klo 10, Hannu Pönkä, Väätäinen, Mertanen. Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä.
Syksyn sävel musiikki-ilta su 1.10. klo 18.30, Kyösti Kytöjoki.

Lapset ja perheet:
Kysy vapaita päiväkerhopaikkoja 3–6-vuotiaille 050 3018233.
Pikkukirkko ke 24.9. klo 9.30, lapsille huoltajinteen. Tervonen, Mertanen, lapsityöntekijät.
Ekavauvaryhmä ma klo 13–15.
Kierrätysaskarteluilta kaikenikäisille ma 29.9. klo 17.30.
Perhejumppis 2–6 v. lapsille ja aikuisille to klo 10. Ilm. 050 3018233.
Aikuisten käsityökerho ti klo 18.
Perhekahvila ke klo 9.30–11.
Erkka-ilta to 2.10. klo 17.30, erityistä tukea tarvitsevien lasten vanhemmille.

Kouluikäiset:
Maanantaisin:
Sählyä:
Klo 17–18, 3–4-luokan pojat.
Klo 18–19, 5–6-luokan pojat.
Klo 19–20, 7–8-luokan pojat.
Toimintakerho maklo 17.30–19, 1–4 -luokkalaiset tytöt.
Tiistaisin:
Sählyä: Klo 17–18, 1–2-luokan pojat.
Liikuntakerho klo 18–19, 2–4-luokan tytöt.

Nuoret:
Maanantai:
Poikien sähly yli 18 v. klo 20.
Tiistai:
Nuorten sähly yli 15 v. klo19–21.
Isos- jatkoisos- avustajakoulutukset to klo 17.30–18.30.
Nuorteinilta to klo 18.30–20.30.

Ryhmätoimintaa:
Veteraanikuntoiliijoiden voimistelu ma 8.30–9.30 liikuntasalissa.
Pietarin Killan miesten ilta ti 23.9.klo 18. *Jumalan läsnäolo kärsimyksessä;* T. & K. Karjalainen.
Torstaitapaaminen to 2.10. klo 14, Juha Halonen.
MMV-kuoro to 4.9. klo 17.30. Tied. 050 5215410.
Naisten jumppa to klo 18.–19.

Diakoniapäivystys:
Ti–ke klo 9–10.30, muulloin 050 549 7005 elina.vepsalainen@evl.fi.

Menovinkki

Lähde kirkkokierrokselle Luhankaan ja Toivakkaan
Huhtasuon diakonia järjestää retken 9.10. Hinta 25 € sisältää matkan, lounaan ja kahvin. Lähtö klo 8.40–9 ja paluu noin klo 15–16. Ilmoittaudu 30.9. mennessä Juha Halonen (Halssilan retkeläiset) 050 5497024 ja Elina Vepsäläinen (Huhtasuon retkeläiset) p. 050 5497005. Mukana Osmo Väätäinen.

HALSSILAN KIRKKO
Messu su 21.9. klo 12, Siistonen, Szabó. Messun jälkeen syntymäpäiväjuhla.
Messu su 28.9. klo 12, Siistonen, Mertanen.
Leipäsunnuntai su 28.9. klo 16. *Evankeliumin läpimurto*; Anne Tuovinen, Zacharias Onditon työhön siunaaminen, Arto Viitala. Ehtoollinen.

Lapset ja perheet:
Lapsiparkki 2–6-vuotiaille ti klo 9–11.30. Ilm. edellisviikon to mennessä 050 4079126.
Vauvakahvila ti klo 13–15.
Perhekerho ke klo 9.30–11.
Muskarit 1–4-vuotiaille torstaiaamupäivisin. Tied. 050 3409893.
Hukkaperän Pyhis Hukkaperä 6 D kerhohuone parill. viikkojen ti klo18–19.

Kouluikäiset:
Toimintakerho ma klo 18, 7–9-v.
Toimintakerho ti klo 18,10–12-v.

Ryhmätoimintaa:
Miesten tupa ke 24.9. klo 18. *Miehen tie*, pastori Jukka Helin.
Aamurukouspiiri ke klo 8–9.
Torstaitapaaminen to klo 13. (paritt. viikot) (ei 25.9).
Raamattupiiri to klo 17 (parill. viikot).
Iloset-kuoro ke klo 12.30. Tied. 050 521 5410.

Diakoniapäivystys:
ma–ke klo 9–10.30, muuna aikana 050 549 7024 juha.halonen@ev.fi.

KELTINMÄEN ALUESRK

KELTINMÄEN KIRKKO
4-vuotissynttärit 18.9. klo 18. Kutsumme kaikki 2010 syntyneet.
Rukoushetki pe 19.9. klo 8.30.
Messu su 21.9. klo 10, Salminen, Jurva, Vuorenmaa, pyhäkoulu, kirkkokahvit.
Aamurukous ti 23.9. klo 8–8.30.
Viiskielisen lauluilta ke 24.9. klo 18.
Hiljainen aamurukous to 25.9. klo 8–8.30.
Messu su 28.9. klo 10, Pitkänen, Salminen, Nieminen, Koivurova, alueneuvoston jäseniä, pyhäkoulu, uutispuuroa, kahvit.
Aamurukous ti 30.9. klo 8–8.30.
Taizé-rukoushetki ke 1.10. klo 18.
Hiljainen aamurukous to 2.10. klo 8–8.30.
Mahdollisuus keskusteluun ja esirukoukseen jumalanpalveluksen jälkeen.

Lapset ja perheet:
Päiväkerhot tied. 050 408 8852, 050 412 1514.
Perheolkkari ke klo 9–11.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.
Muskarit tied. 050 340 9898.
Taaperoryhmä ma klo 13.30–15.30, tied. 050 408 8852.

Menovinkki

Nelivuotissynttärijuhla Poppi-koiran kanssa
Synttärit to 18.9. klo 18. Kutsumme Keltinmäen alueseurakunnassa asuvat (Keltinmäki, Mäyrämäki, Mustalampi, Myllyjärvi, Kypärämäki, Kuohu, Vesanka, Ruoke, Kortepohja), vuonna 2010 syntyneet synttäreille! Mukana Poppi-koira. Tervetuloa perheet ja kummit.

Kouluikäiset:
Tied. 050 549 7002.
Kokkikerhot ma 17–18.30 ja ti 17.30–19.
Kirkkis avoimet ovet alakoululaisten olkkari ma ja ke klo 13–16.

Nuoret:
Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.
Perusisoiskoulutus ke klo 17.
Jatkoisoiskoulutus ti klo 17.

Ryhmätoiminta:
Lähetyspiiri ma klo 13.
Maahanmuuttajat ti klo 10–12.
Olohuone ke klo 13–15. 24.9. Virsiä ja muita lauluja; Tarjoilu, vapaaeht. maksu. 1.10. Ei olohuonetta. Tied. 050 549 7032.

Musiikki:
Näkkäri kuoro kouluikäisille ke klo 15.30. Tied. 050 549 7049.
Seurakuntakuoro to 18–19.30. Tied. 050 521 5414.

Menovinkki

70+tyttöjen päivässä jaetaan muistoja
Keltinmäen alueseurakunnan alueella asuva: tule 70+tyttöjen päivään Keltinmäen kirkolle 11.10. klo 10–15. Käydään läpi tyttöjen elämää muistojen, kuvien, lelujen ja kirjojen voimin. Jos sinulla on lelu tai kirja, tuo se ja jaa muistosi. Kevyttä jumppaa. Ruoka 5 €. Ilm. 30.9. mennessä 050 340 9899. Tied. 050 549 7032 tai 050 549 7032.

Diakonian päivystys:
Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, to klo12–14. Kortepohjan seurakuntakeskus, Isännäntie 4, ti klo 9–11. Muuten ajanvaraukset diakoniatyöntekijältä. Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Leppäpuisto 050 549 7008. Heidi Kallio tavattavissa Keitaalla, to 18.9. klo 11–13.30, tule rohkeasti juttelemaan.

KORTEPOHJAN SEURAKUNTAKESKUS
Messu su 21.9. klo 16, Salminen, Nieminen, Vuorenmaa.
Miestenilta ma 22.9. klo 18, Vilkko, Jäntti.
Musiikkimuistelu ti 23.9. klo 13–15.

Menovinkki

Ruska tarjoaa musiikkimuistelua
Muistelua Kortepohjassa 23.9. klo 13–15. Eivor Pitkänen, laulua Juhani Markola ja Kortepohjan pojat, lausuntaa Leena Varis, muistellen Sirkka Ruokokoski, kiitokset Leena Hänninen. Edesmenneiden muistelua. Kahvit, vapaaehtoinen maksu.

Hiljentymisryhmä Perjantain Puolipäivä pe 26.9. klo 12–14. Tied. 040 709 4062.
Syysmarkkinat la 27.9. klo 10–13, lähetystyön myyntipöytä ja kahvit.
Messu su 28.9. klo 16, Pitkänen, Nieminen, uutispuuroa, kirkkokahvit.
Mahdollisuus keskusteluun ja esirukoukseen jumalanpalveluksen jälkeen.

Lapset ja perheet:
Päiväkerhot tied. 050 372 5573, 050 380 0426.
Perheolkkari ma klo 9–11.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.
Muskarit tied. 050 571 5155.

Kouluikäiset:
Tied. 050 549 7002.
Kokkikerho ti 17–18.30.
Alakoululaisten olkkari to klo 13–16.

Nuoret:
Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.
Perusisoiskoulutus to klo 17.
Avoimet ovet pe klo 18. Alkaa 3.10.

Ryhmätoiminta:
Lähetyksen käsityöpiiri ke klo 10–12. (paritt. viikot). Alkaen 24.9.
Tiistaitapaaminen ti klo 13–4.30 (paritt. viikot).
Torstaikahvila avoinna klo 12–13.30. Tarjoilu maksutonta.

Musiikki:
Lähde! kuoro nuorille aikuisille to klo 18–19.30. Tied. 050 549 7049.

Diakonian päivystys:
Kortepohjan seurakuntakeskus, Isännäntie 4, ti klo 9–11, Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, to klo12–14. Muuten ajanvaraukset diakoniatyöntekijältä. Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Leppäpuisto 050 549 7008.

Menovinkki

Keltinmäen synttärijuhlat 65 vuotta täyttäville
Hei sinä, joka asut Keltinmäen alueella (Keltinmäki, Kortepohja, Kypärämäki, Myllyjärvi, Kuohu, Ruoke ja Vesanka) ja täytät 65 vuotta. Tule viettämään ihanaa iltapäivää Keltinmäen kirkolle 1.10. klo 14–18.30. Päivää kanssasi viettävät Heidi Kallio, Ainoleena Laitinen ja Suvi Leppäpuisto. Ilm. 22.9. mennessä netissä www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu tai tekstarilla 050 549 7032, 050 549 7008, 050 549 7026.

KYPÄRÄMÄKI-KÖHNIÖ-RUOKE-KUOHU-VESANKA
Lapset ja perheet:
Kypärämäen toimitilat Työväenyhdistyksen tiloissa os. Eräniemehenkatu 6.
Päiväkerhot tied. 050 372 5573, 050 380 0426.
Perheolkkari to klo 9–11.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.

Kouluikäiset:
Tied. 050 549 7002.

Nuoret:
Tied. 050 549 7010, 050 549 7030.

Ryhmätoiminta:
Saihokadun olohuone (Saihokatu 4) ti klo 11–12. Aiheina 23.9. *Hiljaisuuden kuvia*, 30.9. *Enkelinäyttely* (voit tuoda mukaan myös oman enkelin). Lounas klo 12–13, huom! 4 €. Tied. ainoleena.laitinen@evl.fi, 050 549 7026.

Diakonian päivystys:
Kortepohjan seurakuntakeskus, Isännäntie 4, ti klo 9–11, Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, to klo 12–14. Muuten ajanvaraukset diakoniatyöntekijältä. Kallio 050 549 7032, Laitinen 050 549 7026, Leppäpuisto 050 549 7008.

Lapsille ja perheille:
Perhekerho to klo 9.30–11.30 Yliopistonkatu 28 B (sisäpiha).
Pappilan perhepyhäkoulu joka toinen su klo 16. Seur. 21.9. ja 5.10.
Retkiperhekerho to 25.9. klo 17.30. Sieniretki Ylä-Sallaajärvelle. Kokoonnutaan klo 17.30 Ylä-Sallaajärven laavun tuntumassa. Lapsi- ja perhetyön tied. johanna.kontinen@evl.fi tai 050 340 9895.

Menovinkki

Perheet askartelevat kierrätysenkeleitä
Perheiden enkeliaskarteluilta 1.10. klo 17.30 (Yliopistonk. 28 B sisäpiha). Materiaalimaksu 2€. Askarrellaan kierrätysmateriaalista enkeleitä. Iltatee ja -hartaus. Ilmoittaudu www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu. Tiedustelut Johanna Kontinen 050 340 9895.

Pyhäkoulutyön tied. laura.ylisto@evl.fi tai p. 050 564 3072
Muskarit Tied. terhi.hassinen@evl.fi, 050 340 9893 tai tiina.jarvinen@evl.fi, 050 571 5155.

Kouluikäiset:
Ilm. kerhoihin netissä syyskuun aikana. Nämä kerhot Yliopistonkatu 26B:ssä:
Taidekerho Sormet ti klo 16.30–17.30.
Taidekerho Oma juttu to klo 17–18.30.
Avoin Kuppila to klo 14–17, 5–6 luokat.
Tarkempia tietoja nettisivuilta ja kirsi-marja.piippanen@evl.fi 050 595 3945.

Nuoret:
Tapahtuu Yliopistonkatu 26B:ssä:
Nuorten Raamis ma klo 17–18.
Nuorten ilta ma klo 18.15–20.
Jatkoisoskoulutus ke klo 17, parill. viikot.
Jättipandat (Nuorten aikuisten toimintaa) ke 24.9. klo 17. Joka toinen viikko. Tied. teresa.muhonen@evl.fi, 050 549 7016, tai juha.koivurova@evl.fi 050 549 7004 ja nuoriso- ja rippikoulutyön vastuupappi ville.vongross@evl.fi, 050 400 0013.

Varttuneelle väelle:
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri Puistotori 4, ke klo 13.
Mallan kammari Vanhassa pappilassa (Vapaudenk. 26). Parill. viikkojen torstaisin klo 14.
SenioriFoorum ti 23.9. klo 15 Sepänkeskuksessa, Kyllikinkatu 1. Kahvit (2 euroa) klo 14.30 alkaen.

Menovinkki

SenioriFoorum ja Luojan käsiala elämänkaarella
Timo Hakanen, Anja Järvi-Kelin, Seppo Marttinen, Marianne Näränen ja Seppo Wuolio ikäihmisten foorumissa 23.9. klo 15 Sepänkeskuksessa.

Kylän Kammari Cygnaeuksenkatu 8:ssa to 25.9. klo 10–11.30. Tied. Halinen 050 549 7006, Kukkonen 050 300 3590.
Eläkeläisten piiri, Viitakoti, ke klo 14, paritt. viikot.

Diakonia:
Päivystykset ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenkatu 8. Ei ke 24.9. ja to 25.9. Pietiläinen 050 549 7027, Lintulahti 050 340 0665, Pelkonen 050 549 7001, Halinen 050 549 7006.
Avoin aamukahvila ja käsityöpiiri (diakonia ja lähetys) ti klo 10–12. Keljon palvelutalon B-talon 4. krs. Ei kerhoa 23.9.

Kuorot:
Hyvät Jyvät ti klo 19, Pappilan rippikoulusali. Tied. Valtasaari 050 521 5411.
Stemmina to klo 17.45, Lahjaharjun kappeli. Tied. Björninen 0400 746 372.

LOHIKOSKI
Lahjaharjun kappeli, Ukonniementie 2
Messu su 21.9. klo 12, von Gross, Valtasaari. Pyhäkoulu. Kirkkokahvit.
Messu su 28.9. klo 12, Pirtala, Björninen.
Lauluilta ja iltatee ke 1.10. klo 18, Riitta Lampila, Valtasaari. Lauletaan Viisikielisen lauluja.

Lapsille ja perheille:
Perhekahvila ke klo 9.30–11.30
Retkiperhekerho to 25.9. klo 17.30. Ylä-Sallaajärven laavun tuntumassa.
Pyhäkoulu Lahjaharjun kappelissa su 21.9. ja 5.10. klo 12.
Muskarit tied. tiina.jarvinen@evl.fi 050 571 5155.

Menovinkki

Retkiperhekerho etsii sienimetsän antimia
Sienimetsälle lähtö torstaina 25.9. klo 17.30-19.30 Ylä-Sallaajärven laavun maisemissa. Ota sienikorit, eväät, taskulamppu ja sään mukainen varustus. Tied. 050 340 9895.

Lapsi- ja perhetyön tied. johanna.kontinen@evl.fi 050 340 9895
Pyhäkoulutyön tied. laura.ylisto@evl.fi 050 564 3072

Kouluikäiset:
Ilm. kerhoihin netissä syyskuun aikana.
Avoin Kuppila to klo 14–17. Yliopistonkatu 26B. 5–6 luokat.
Kokkikerho Hymysuu to klo 17–18.30, Lahjaharjun kappeli.
Tarkempia tietoja nettisivuilta ja kirsi-marja.piippanen@evl.fi 050 595 3945.

Nuoret:
Tapahtuu Yliopistonkatu 26B:ssä:
Nuorten Raamis ma klo 17–18.
Nuorten ilta ma klo 18.15–20.
Jatkoisoskoulutus ke klo 17, parill. viikot.
Jättipandat (Nuorten aikuisten toimintaa) ke 24.9. klo 17. Joka toinen viikko. Tied. teresa.muhonen@evl.fi, 050 549 7016, tai juha.koivurova@evl.fi 050 549 7004 ja nuoriso- ja rippikoulutyön vastuupappi ville.vongross@evl.fi, 050 400 0013.

Diakonia:
Päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenk. 8. Ei ke 24.9. ja to 25.9. Ks. Keskustan diakonia.
Olohuone ti klo 9–11 Lahjaharjun kappelilla.

Ryhmätoimintaa
Lahjaharjun kappelissa:
Avoin solu parill. viikkojen ti klo 16.30–18. Tied. Hely Järvinen 050 359 5611.
Miesten raamattupiiri ti klo 18–20. Tied. Pertti Viitanen pmviitanen@luukku.com, 050 312 5288.

KORPILAHDEN ALUESRK

Korpilahden palvelupiste avoinna ti, to klo 9–15, ke klo 9–12. p. 050 5579 012. Muina aikoina virkatodistukset ja toimitusten sopiminen 050 363 2300, hautausaistat 040 1623982, muissa asioissa yhteys suoraan työntekijöihin.

Jumalanpalvelukset:
Messu su 21.9 klo 10, kirkko. Koivisto, Koskinen.
Kirkko su 21.9. klo 14, Tikkalan Harjula. Koivisto, Korhonen.
Vauvakirkko su 28.9. klo 16, sk-talolla, Tuominen, Koskinen, Paananen.

Tapahtumia:
Rukouspiiri, ma alk. 1.9. klo 18 srk-talolla. Ritva Ala-Lehtimäki. Kahvit.
Kirkkokuoro to 25.9. srk-talolla klo 18.
Moksin seurakuntapiiri ke 24.9. klo 13, Kantolahti, Anneli Viren, Kantolahdentie 40.
Samassa veneessä-ilta ke 24.9. klo 18, srk-talo. *Uskon esikuvat Hebrealaiskirjeen mukaan – Nooa.*
Hartaushetki ke 24.9. klo 13, Iltatähti.
Diakonia:
Väentupa ti 23.9. ja 30.9. avoinna klo 11–13.30.
NOJA-ryhmä ti 30.9 klo 18, skr-talo.

Nuoret:
Hengari ma klo 15–17 srk-talolla.
Seuraa infoa: www.jyvaskylanseurakunta.fi/alueseurakunnat/korpilahti/nuoret/ www.facebook.com/KorpilahdenAlueseurakunnanNuorisotyo

Kouluikäiset:
www.jyvaskylanseurakunta.fi/alueseurakunnat/korpilahti/kouluikaiset/

Lapsille ja perheille:
Tiedustelut 050 557 9006, 050 557 9013
Päiväkerhot ma ja ti srk-talo, pe Korpihovi.
Perhekerho Ylä-Muuratjärven kylätalolla ke klo 9–11.
Perhekerho srk-talolla to klo 9.30–11.30.
Iltaperhekerho srk-talolla ke 1.10. klo 18–19.30
Vauvaryhmä srk-talolla ma 29.9. klo 13.30–15.30
Taaperoryhmä srk-talolla ma 22.9. klo 9.30–11.30

KUOKKALAN ALUESRK

Messu su 21.9. klo 11, Korhonen, Bucht, Lampinen, Ronkainen, pyhäkoulu, kahvit.
Hiljaisuuden ilta ke 24.9. klo 18. Arkiretriitti ja iltahartaus.
Lasten kirkkohetki pe 26.9. klo 9.15 ja 10.15.
Messu su 28.9. klo 11, Bucht, Korhonen, Lampinen, Luomala, käsikellot, pyhäkoulu, kirkkokahvit.
Hiljaisuuden ilta ke 1.10. klo 18. Arkiretriitti ja iltahartaus, Kimmel-kvartetti, Liisa Partanen urut.
Aamurukous to 2.10. klo 8.15.
Viikkomessu to 2.10. klo 18, Korhonen, Lampinen, Toivon siivet -orkesteri joht. Virpi Vuorenmaa, Virsimiehet.
Seurakuntaretki Petäjävedelle ke 1.10. Vanha kirkko ja Toikkalan nukke- ja käsityömuseo. Lähtö klo 9.30 Kuokkalan kirkolta, paluu n. klo 15. Hinta 25 e sis. lounas ja kahvit. Ilm. 25.9. mennessä: Päivi 050 549 7034, Marjo 050 549 7007.

Lapset ja perheet:
Perheleiri Koivuniemessä Vaajakoskella 11.–12.10. Haku www.jyvaskylanseurakunta.fi/Ilmoittaudu. Tied. 050 340 9887 tai 050 549 7034.
Perhekerho ma klo 9.30-11.30.
Isovanhemman kaa -iltapäivä ti klo 14–16.
Iskän kaa -ilta ke klo 18–20 (paritt. viikot).
Vauvaperhepesä pe klo 9.30-11.
Lapsiparkki 2–6-vuotiaille pe klo 9–11.30 Polttolinja 29. Ilm. saman viikon ke mennessä 050 380 0247. Omat eväät mukaan! Parkkia ei ole 19.9. ja 26.9.
Päiväkerhot tied. 050 443 3572.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 9887.
Muskarit tied. 050 340 9898.

Menovinkki

Kuokkalan perheleiri Koivuniemessä
Perheleiri on 11.–12.10. Hinta 25 e/aik., 15 e/4-17.v., alle 4 v. ilmaiseksi. Matkat omin kyydein. Haku leirille 2.10. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi > Ilmoittaudu. Tiedot leirivalinnoista viikon 41 alussa.

Kouluikäiset
Syyslomaretki Tampereelle 1.–6.-luokkalaisille ti 14.10. Taidemuseon Muumilaakso ja Ahaa-teatterin esitys Risto Räppääjä ja Nukkavieru Nelli. Hinta 30 e sis. pääsyliput, ruokailun ja matkat. Ilm. 28.9. mennessä jyvaskylanseurakunta.fi > Ilmoittaudu.
Kerhot netissä www.jyvaskylanseurakunta.fi > Kuokkala > Kouluikäiset.
MoniTori ti ja ke klo 13.30–16; avointen ovien iltapäivätoimintaa 3.–6.-luokkalaisille, Polttolinja 37.
Tied. 050 436 8619.
Kokoamme lasten käsikello-alkeisryhmää. Tied. Sari Eirtola-Loukola 040 848 2885 tai kanttorit. Harjoitukset tiistaisin kirkolla.
Nuoret:
Isoskoulutus ke klo 17.30.
Nuortenillat ke klo 19 Polttis 37.
Nuorten leiri Koivuniemessä 7.–9.11. Hinta 20 e. Ilm. 1.10.–24.10. netissä jyvaskylanseurakunta.fi / Ilmoittaudu. Tied. 050 340 9892 tai 050 549 7014. Ks. jyvaskylanseurakunta.fi > Alueseurakunnat > Kuokkala > Nuoret.

Ryhmät:
Raamattupiiri ma klo 19 kirkon alakerrassa.
Kuokkamiehet ti klo 18 (parilliset viikot) kirkon alakerrassa.
Café Kide avoin olohuone ke klo 9–11 kirkkotorilla, tervetuloa kahville!
Lähetyksen olohuone ke klo 13 (parilliset viikot) kirkon alakerrassa.
Elämässä eteenpäin -ryhmä ke klo 13 (parittomat viikot) kirkon alakerrassa.
Rukouspiiri ke klo 19 Polttolinja 29 (huom. paikka!).
Eläkeläisten torstaitapaaminen to klo 13 (paritt. viikot) kirkon yläkerrassa.

Musiikki:
Ce'li Dé äänenharmoniaryhmän harjoitus ma 22.9. klo18 kirkkosalissa.
Kehittyvät laulajat ma 29.10. klo 18.
Lasten käsikellot ti klo 14.15–15 kirkolla. Ks. tark. jyvaskylanseurakunta.fi/ Alueseurakunnat/ Kuokkala/ Musiikki.

Diakonia:
Vastaanotto: ajanvaraus ti klo 10–11 puhelimella 050 549 7007 tai 050 549 7034 tai sähköpostilla marjo.ronkainen@evl.fi tai paivi.heikkila@evl.fi.

PALOKAN ALUESRK

Messu su 21.9. klo 10, saarna Anssi Savonen, Sulkala, Hautalahti, Ruhanen. Sadonkorjuun kiitosjuhla ja uutispuuro, lähettiemme Savosen perheen tulojuhla.
Rukouspiiri ke klo 18 kirkon parvella, tied. Heikki.Ilola@jkl.fi.
Messuavustajien kokoontuminen ke 24.9. klo 18 kirkolla. Ilta ehtoollisavustus-, tekstinluku- ja muissa messun vapaaehtoistehtävissä toimiville. Tervetuloa myös uudet vapaaehtoiset. Alustus Seppo Hautalahti.
Alfa-kurssi alkaa to 25.9. klo 18 kirkon parvella. Elämän tarkoitusta etsiville ja epäilijöille. Tied. ja ilm. 040 513 5766 tai pekka.pirinen@kolumbus.fi.
Tilkkutäkkimessu su 28.9. klo 10, Kari, Pääkkönen, Tahkola. Kirkkokahvit.
PerheKohtaaminen su 28.9. klo 16 Jokelan pappilassa. Nyyttärit, toimintaa ja hengellistä rakentumista.

Musiikki:
Kirkkokuoro to klo 17.30, Jokelan pappila.
Kamarikuoro Valo harjoitukset to klo 19.30 Taulumäen kirkossa. Tied. 040 684 2050, pertti.tahkola@evl.fi.
Lauluryhmä Tuikku ke klo 17.30, Jokelan pappila.
Laulu-ja leikkikerho kouluikäisille to 25.9. klo 16–17.20. Jokelan pappila. Tuikun ja laulukerhon tied. Tuovi Ruhanen 040 5609931.

Diakonia ja lähetys:
Lähetyspiiri ti 23.9. klo 10 takkatuvassa.
Lähimmäisen Kahvitupa to klo 12 takkatuvassa.
Sururyhmä läheisensä menettäneille kirkolla alkaa 1.10. klo 18. Kokoontuu viikon välein seitsemän kertaa ke klo 18–20 (ei syyslomaviikolla). Ryhmässä voi tavata toisia surevia ja jakaa surun kokemusta. Vetäjät diakonissa Päivi Itkonen sekä diakoniapappi Tarja Sulkala. Ilm. 26.9. mennessä Päivi Itkoselle 040 709 0142.
Diakonian päivystys kirkolla ti klo 12–14 ja ke klo 9 –11, Elina Romar 040 5609910 ja Päivi Itkonen 040 7090142.

Lapset ja perheet:
Perhepysäkit: Kirrissä (Kirrinpelto 1) to klo 9–11 (25.9. ei pysäkkiä) ja Mannilassa (Mankolantie 3) ke 9.30–11.30 sekä kirkolla klo 9–11 (25.9. ei pysäkkiä)
Vauvapysäkki kirkolla ke klo 13–15.
Taaperopysäkki kirkolla (lapset n. alle 2 vuotta) ti klo 9.30–11.30.
Muskari ke Jokelan Pappilassa. Tied. Terhi Hassinen 050 340 9893
Pyhäkoulut: su klo 10 kirkon päiväkerhotilassa. Kirrissä seur. pyhäkoulu 5.10.

Menovinkki

Isien ja lasten illassa yhteistä puuhailua
Isien ja lasten ilta on Jokelan pappilassa ti 7.10. klo 17.30–20, puuhailun päätteeksi iltapala. Tied. ja ilm. Marja-Tertulle 040 560 9908, ei tekstiviestillä

Kouluikäiset:
Tiedot kerhoista netissä: http://www.jyvaskylanseurakunta.fi/alueseurakunnat/palokka/kouluikaiset
Kerhot alkavat viikolla 38. Kysy vapaita kerhopaikkoja Hanna-Mairelta.
Laulu- ja leikkikerho 1–6 lk paritt. viikoilla to klo 16 Jokelan pappilassa, ilm. Tuovi Ruhaselle 040 5609931.
Tied. Hanna-Maire Leppänen 040 773 9851.

Nuoret:
Isoskoulutukset ke klo 17: perus- ja jatkoisot 24.9. ja perusisot 1.10.
Nuorten illat/peli-illat ke klo 18.30–20.30.
Nuorten aikuisten sähly peklo 19.30–21 Jokelan koulun liikuntasalissa.
Tilkkutäkkimessu su 28.9. klo 10.
2015 ripareille ilmoittautuminen 15.–28.9. seurakunnan nettisivujen kautta.
Minileiri Jokelan pappilassa 16.–17.10. ilm. Ilkalle tai Paulalle.
Maata näkyvissä –Festarit nuorille Turussa 14.–16.11. Hinta 60 € sis. matkat, koulumajoituksen, festariliput, ruuat ja huolenpidon. Ilm. 20.10 mennessä seurakunnan kotisivujen kautta.
Lisätietoja Paula Niemitalo 040 5609909, Ilkka Göös 040 5275382 ja Niina Kari 040 8310565.

SÄYNÄTSALON ALUESRK

Hautaus- ja virastopalvelut, Saarnatie Avoinna ti ja to klo 9–11 tai ajanvaraus 040 535 0047.

SÄYNÄTSALON KIRKKO
Messu su 21.9. klo 10, Kärkkäinen, Tiusanen.
Messu su 28.9. klo 10, Saarno, Laiho.

Lapset ja perheet:
Päiväkerhot ti seurakuntakoti.
Perhekerho to klo 9.30–11.30. tied. 050 917 2802.
Kotipyhäkoulu 23.9. klo 17.30 Saloviuksella Rengaskatu 51, Muuratsalo, tied. 050 340 0639.

Kouluikäiset ja nuoret:
Tied 044 757 5067.
Nuorten raamis to klo 17.30–19 srk-koti/nuorisotila.
Nuortenilta to klo 19–21 srk-koti/nuorisotila.

Ryhmätoiminta:
Olohuone joka ke klo 13–15 srk-kodilla. 1.10. laulamme Viiskielistä kanttori-Tiinan johdolla.
Raamattupiiri Johanneksen pojat su klo 18, srk-koti/kokoustila, parill.vkot.
Naisten solu ti klo 18, srk-koti/olohuone, parill.vkot.

Musiikki:
Kuorotied. 050 549 7035.
Valon Laulu (koululaiset) ke klo 17–18 Säynätsalon srk-koti.
Neulaset (aikuiset) ke klo 18–19.30 Säynätsalon srk-koti.
Muskarit tied. NMKY/045 187 0005.
Kanteleryhmä tied. 0400 669 146.

Diakoniatyöntekijä:
Päivystys ti ja to klo 9–11 srk-koti, Saarnat, 050 598 0951, paula.kiviranta@evl.fi. Ei päivystystä to 25.9.

NEULASKOTI
Neulasmessu su 21.9. klo 16, Kärkkäinen, Tiusanen.
Perjantairukous su 26.9. klo 19.
Viisikielisen lauluilta su 28.9. klo 16.

Lapset ja perheet:
Päiväkerhot ma ja ke.
Perheryhmät: ensivauvaryhmä ke klo 9.30–11.30, taaperoryhmä ti klo 9.30–11.30, perhekerho pe klo 9.30–11.30, tied. 050 917 2802
Muskarit tied. 050 571 5155

Kouluikäiset:
Näkkärit eput ja toput ti klo 12.30–15.30.

Nuoret:
Iltakahvila pe 26.9. klo 17–22 Neulaskodilla. Tied. 050 407 0060.

Ryhmätoiminta:
Lähetyspiiri ma klo 13–14, parill. viikot.
Olohuone ti klo 13.30–15.30. Alkaa 7.10.

Menovinkki

Viisikielinen lauluilta Tuula Hakkaraisen kanssa
Tuula Hakkarainen laulaa ja laulattaa 28.9. klo 16 Neulaskodilla. Viisikielinen on viidesläisten herätysliikkeiden uusi laulukirja. Kolehti Kansan Raamattuseuralle.

Diakonia:
Vastaanotto Neulaskodilla ajanvarauksella 050 549 7015, elina.fuchs@evl.fi.
Diakonian ruokailu to klo 11–12. Aloittaa to 2.10.

TIKKAKOSKEN ALUESRK

Päiväpiiri pe 19.9. klo 12.30 Tikkakosken Rauhanyhdistyksen talolla Jylhänperällä.
Messu su 21.9. klo 10, Vallipuro, Tahkola.
Sanan ja rukouksen ilta su 21.9. klo 18:30 kirkolla, *Kiitoksella Jumalalle tiettäväksi*, mukana Martti Muurikainen.
MieliMaasta vertaisryhmä ti 23.9. klo 18 pappilassa. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Vetäjänä Paula Matilainen 0408244561.
Siioninvirsiseurat ke 24.9. klo 18.30 Pirttimäessä, Kuikantie 199.
Lähetyslounas pe 26.9. klo 11 hartaus kirkossa, klo 11.15 lounas srk-salissa, vapaaeht. maksu SLS:n Tasauskeräykseen.
Messu su 28.9. klo 10, Naisten kirkkopyhä, saarna Kari Kuittinen, Vallipuro, Vuorenoja, Candela-kuoro. Kirkkokahvit.
Miesten saunailta Sarpatissa ke 1.10. klo 18. Pyyhe ja piplia mukaan!

Menovinkki

Naisten kirkkopyhä Tikkakoskella
Naisten kirkkopyhän messussa 28.9. klo 10 saarnaa Kari Kuittinen ja siinä kuullaan Candela-kuoroa. Kahvit. Naisten illat jatkuvat, 10.10. teema on Kristityn vapaus ja 14.11. Valvokaa. Illat alkavat klo 18. Iltatee.

Musiikki:
Candela -kuoro to klo 18.30–20.30.

Lapsi- ja perhetyö:
Perhekerhot kirkolla ti ja to (ei 25.9.) klo 9.30–11.30 ja Puuppolassa (Takalant. 2) ti klo 9.30–11.30. Tervetuloa vanhemmat, isovanhemmat ja hoitajat lasten kanssa. Pientä ohjelmaa ja kahvit.
Ekavauvaryhmä Pallerot kirkolla ma klo 13–15, vertaisryhmä ensimmäisen lapsensa saaneille. Pientä ohjelmaa ja kahvit.
Päiväkerhot: kysy paikkoja lastenohjaajilta.
Pyhäkoulu Puuppolan kerholassa (Takalantie 2) ke 24.9. klo 18.
3-vuotiaiden synttärit ti 23.9. klo 18 kirkolla.
Muskarit kirkolla keskiviikkoisin. Tied. 050 571 5155/ Tiina Järvinen.

Diakonia:
Työtupa ti klo 12 srk-salissa, käsitöitä ja leivontaa diakonian ja lähetyksen hyväksi, päiväkahvi klo 14.
Miestenpiiri ti klo 13 pappilassa, kahvit työtuvalla srk-salissa klo 14.
Lukupiiri ke 24.9. klo 13 pappilassa.
Torstain aamuhartaus ja aamukahvi to klo 10 kirkolla. Parill. viikoilla n. klo 10.30 liikkeiden lahjoittamia ruokatavaroita.
Lähetyslounas pe 26.9. klo 11, tuotto tasauskeräykseen.
Päiväpiiri ke 1.10. klo 13 pappilassa.
Diakoniatyöntekijän vastaanotto. Ajanvaraus 040 560 9916, marja-liisa.jaakonaho@evl.fi.

Kouluikäiset:
Pelikerho 5.–8.-luokkalaisille ti klo 16–17.30 kirkon nuorisotila.
Hengari ke klo 14–16 kirkon nuorisotila. Kerhoihin, joihin on pitänyt ilmoittautua, voi kysyä paikkoja Outilta, Pelikerhoon ja Hengariin saa tulla ilmoittautumatta.
Syyslomaleiri 13.–15.10. Sarpatissa, ilm. 15.–28.9. www. jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu
Tied. outi.pirttimaki@evl.fi, 040 5609915.

Nuoret:
Nuortenilta ti kirkolla klo 18–21.
Isoskoulutus ke kirkolla klo 18–19.30.
Oloilta ke kirkolla klo 19.30–21.30.
Tied. mikko.haapasaari@evl.fi
040 7605 098.

VAAJAKOSKEN ALUESRK

Messu su 21.9. klo 10. Laitinen, Szabò, Reingoldt. Nimettömät-yhtye.
Messu 28.9. klo 10. Kauppinen, Partanen, kirkkokuoro.
Pelimannikonsertti *Uutta virttä laulaa sydän* su 28.9. klo 18 kirkolla. Pelimannit esittää Konsta Jylhän musiikkia. Tuotto Suvannon työlle.
Hiljainen rukoushetki, Taize-lauluja kirkossa ke 1.10. klo 18. Tiina Asikainen ja Liisa Laatinen.

Menovinkki

Te saatte voiman -raamattuopetus
Raamattuopetus Apostolien teoista tiistaina 23.9. klo 18 Vaajakosken kirkolla. Kari Valkonen, Eeva-Kaisa Rossi, musiikki Saara Mörsky.

Diakonia:
Keskiviikkokerho ke 1.10., kirkko, klo 13.
Keskiviikkokerho ke 1.10., Jyskän srk-koti, klo 13.
Päivystykset
Vaajakosken kirkko, ke ja pe klo 9–10. marja-leena.liimatainen@evl.fi, 040 560 9926. Jyskän srk-koti, ti ja ke klo 9–10. tero.reingoldt@evl.fi 040 560 9927.
Pyydettäessä kotikäyntejä.
Diakoniatyöntekijät koulutuksessa 23.–25.9. Voit tavoitella puhelimitse, vastaamme mahdollisuuksien mukaan.

Ryhmätoimintaa:
Miesten raamattupiiri to 25.9. klo 12.
Miestenpiiri to 2.10. klo 18.30.

Seurakuntailta:
Oravasaaressa ke 24.9. klo 18.30 Mirja ja Seppo Raitasella, Pohjolanraitti 84.

Lähetys:
Lähetyspiiri ti 23.9. klo 13 kirkko.

Päiväpiirit:
Leppälahdessa pe 27.9. klo 12.

Lapset ja perheet:
Perhekerhoja 30.9. ei ole (ei koske iltakerhoa).
Perhepysäkit (ei ilmoittautumista) Jyskän seurakuntakoti, ti klo 9–11, Vaajakosken kirkko, ti klo 9–11
Iltaperhekerho kirkolla ti klo 17.30–19.
Ekavauvaryhmät: Pallerot kirkolla ti klo 13–14.30. Pampulat Kaunisharjun kerholassa ma klo 13.30–15.
Muskareissa tilaa. Tied. 050 3409893.

Pyhäkoulut:
Tölskässä, Mutkatie 14, joka su klo 14. Kysy vapaita kerhopaikkoja ohjaajilta.

Kouluikäiset:
Monitoimikerho 7–10-v. Kaunisharjun kerholassa ma klo 17.15–18.45.

Menovinkki

Kouluikäisten syysleiri Koivuniemessä
Syysleiri 9–12-v. tytöille ja pojille 17.–19.10. Hinta 30 € Ilmoittautuminen www.jyvaskylanseurakunta.fi/ilmoittaudu.

Kokkikerho 9–12-v. kirkolla, ke klo 16.15–17.45.
Askartelukerho kirkolla, ke klo 17–18.
Monitoimikerho kirkolla, to klo 17.30–19.
Kokkikerho 7–9-v. kirkolla, to klo 16.15–17.45.
Kysy vapaita kerhopaikkoja satu.harjula@evl.fi 040 5582 542.

Nuoriso:
Hengari, nuortenilta kirkon nuorisotiloissa (alakerta) ke klo 18–20.30.
Koulupäivystykset to Vaajakummun koululla klo 9.30–10 ja pe Vaajakosken koululla klo 10.45–12.15.

Perjantaikahvila: 19.9. klo 17–21.45 kirkolla, nuorisotiloissa. Elokuvaillat jatkuvat, *Taru sormusten herrasta*, *Kaksi tornia*.
Nuorten viikkomessu 24.9. ke klo 19. Valmistellaan yhdessä nuorten kanssa. Lisätietoja: Jonna Göös 040 560 9925 tai Laura Laitinen 040 560 9919.

Musiikki:
Seniorikuoro ke klo 12 kirkolla.
Kirkkokuoro to klo 18 kirkolla. Tied. Liisa Partanen 050 358 1860.

Kristilliset järjestöt

Herättäjä-Yhdistys
Seurat 24.9. klo 18.30 Pirttimäessä, Kuikantie 199.

Jyväskylän NNKY
Puistotori 4, Toiminnanohjaaja Tanja Nieminen, 040 740 4472, jklnnky@elisa-net.fi, www.ywca.fiI paikallisyhdistykset/ Jyväskylä, www.facebook.com/jklnnky,
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 23.9. klo 9–11. *Suolahuoneesta on moneksi*, Outi Korpela.
Exodus-raamattupiiri to 25.9. klo 15.
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 30.9. klo 9–11. *Aabraham, uskon isä,* Eevakaarina Launis.
Laku-ryhmä laulaa ja kuuntelee lastenlauluja pe 3.10. klo 13.
Kamalat äidit -toimintaan etsitään vapaaehtoisia vertaisohjaajia. Kamalat äidit on murrosikäisten lasten äideille suunnattu vertaisryhmä. Ohjaajille järjestetään koulutus. Lisätietoja toiminnanohjaajalta. www.kamalataidit.fi
Muskariryhmiin mahtuu vielä.
Keskiviikkoaamupäivisin:
Vauvat 3–6 kk klo 9.30–10.
Vauvat 6–12 kk klo 10.15–10.45.
Keskiviikkoiltapäivisin:
Taaperot 1–2 v. klo 15.30–16.
Perhemuskari (1 tai useampi alle 5 v. lapsi samasta perheestä) klo 16–16.45.
Tenavat 4–6 v. ilman vanhempia klo 17–17.45.
Lukukausimaksu 50 euroa/lapsi. Saman perheen lapsesta eri ryhmässä sisarusalennus 5 euroa, samassa ryhmässä 25 euroa. Tied. ja ilm. 040 740 4472, jklnnky@elisanet.fi

Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jklry.net, 044 505 0653
Syysmyyjäiset la 20.9., ry; klo 16 Lauluhetki; klo 16.15 Ruokailu; klo 17 Myynti; klo 19 Seurat.
Seurat su 21.9. klo 16, ry.
Seurat ke 24.9. klo 19, ry.
Syysseurat la 27.9.: klo 15.30 Vanhusten ja liikuntarajoitteisten ehtoollinen, ry; klo 17 Seurojen aloitustilaisuus, ry; klo 18 Viikkomessu, Taulumäen kirkko; Iltapala, ry; klo 21 Puheenvuoro: Taivaan Isä koettelee lastaan, ry.
Seurakunnan messu su 28.9. klo 10, Huhtasuon kirkko; klo 12 Ruoka ja kahvi; klo 12.30 Perhepyhäkoulu ja seurat, ry; Ruoka ja kahvi, ry; klo 15 Seurat, ry; Kahvi, ry; klo 17 Päätösseurat, ry.
Seurat ke 1.10. klo 19, ry.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Avoin raamattupiiri Sanan Kulmalla joka toinen pe klo 10, alk. 26.9.
Naisia kaivolla ma 22.9. klo 18–20.30 Marttakeskuksessa, Yliopistonk. 11. *Ravinto sydämen hoitajana*, sairaanhoitaja/ravintoneuvoja Kaarina Krogerus. *Sydän Elämän Lähteenä*, hyvinvointivalmentaja/organisaatiokonsultti Mia Korpi. Vuoripuro-gospelyhtye ja Tuula Hakkarainen. Ohjelma- ja kahvikortti 10 €.
SenioriFoorum Sepänkeskuksessa ti 23.9. klo 15, kahvi klo 14.30. *Luojan käsiala elämänkaaressa,* Anja Järvi-Kelin, Timo Hakanen, Arto Mikkola. Musiikki Seppo Marttinen, Marianne Näränen.
Torstaiteatterin kauden avaus to 25.9. klo 17.30. Juomatehtaalla, Vapaudenk. 25. Uudet tekijät tervetuloa. Ilm. Mika Lahtinen 040 557 5535, www.torstaiteatteri.fi
Päiväkahvit Sanan Kulmalla ti 30.9. klo 13.30, kahvit klo 13. Kirjailija, teologi Anna-Liisa Valtavaara, Saara Mörsky, Ann-Mari Ylistö.
Tied. invir@elisanet.fi, 0400 547 753.

Jyväskylän Kristilliset Eläkeläiset ry
Iloa ikäihmisille Ma 22.9. klo 14, kahvit klo 13.30 Vanha Pappila, Vapaudenkatu 26. Diakonissa Eevi-Riitta Kukkonen, Rajalat ym. Kuoro. Rakkauden lahja.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Lähetyskoti, Kauppakatu 13, (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi. Toimisto auki ti ja to klo 10–14.
LÄHETYSKOTI:
Sanan Keidas su 21.9. klo 18. *Suuressa mukana* Keski-Suomessa, Arja Suikkanen, Jaakko Koivunen, Shir Chadash.
Raamattupiiri ma 22.9. klo 18–20.
Naisten raamattupiiri ti 23.9. klo 13.
Sanan Keidas su 5.10. klo 18. *Suuressa mukana* 1960-luvulta 2010-luvulle, Reino Saarelma, Jari Jurvakainen.
Raamattupiiri ma 6.10. klo 18–20.
Naisten raamattupiiri ti 7.10. klo 13.
Sanan Keidas su 19.10. klo 18. *Suuressa mukana – tästä eteenpäin*, Zacharias Onditi, Leena Eerola.
Raamattupiiri ma 20.10. klo 18–20.
Naisten raamattupiiri ti 21.10. klo 13.
Maahanmuuttajatyön rukouspiiri ke klo 15.30.
Alfa-kurssi ke klo 18–20. Lisätiedot heli.jurvakainen@kolumbus.fi
Torstaikahvila to klo 11.30–14.
Kolme Kohtaamista -ilta nuorille aikuisille ja opiskelijoille to klo 18.30.
Aamurukouspiiri pe klo 8–9.
Pointti-nuortenilta la klo 18–21.
MUUALLA JYVÄSKYLÄSSÄ:
3:16-ilta 4.–8.-luokkalaisille pe 19.9. klo 18–20.30 Myrskylyhdyn päiväkodissa, Antinmutka 18, Kinkomaa.
Messu ja Savosten tulojuhla su 21.9. Palokan kirkossa, saarna Anssi Savonen.
Perhepyhäkoulu ja Donkkis-kerho su 21.9. klo 11 Päiväkoti Aarresaaressa Toritie 22. Vanhemmilla raamattuhetki.
Vaajakosken miestenpiiri to 25.9. klo 18.30, Kirkkotie 11.
Isä–poika-sähly la 27.9. klo 10–12 Huhtasuon kirkon liikuntasali, Nevakatu 6
Leipäsunnuntai su 28.9. klo 16 Halssilan srk-keskuksessa. *Evankeliumin läpimurto*, Anne Tuovinen, Zacharias Onditin työhön siunaaminen, Arto Viitala ym., ehtoollinen. Musiikki Maria ja Jousia Lappi. Lapsille ohjelmaa.

Keski-Suomen Sotaorvot
Kerho ma 22.9. Sepänkeskuksessa. *Lasten opettajana Kiinassa*, Eeva-Kaarina Launis.

Lähetysyhdistys Kylväjä
Sanan ja Lähetyksen ilta ke 24.9. klo 18.30 Huhtasuon kirkossa, Tervonen, Puhalainen.
Lähetyspiiri ma 29.9. klo 13 Neulaskodilla, Hämynen.
Viron piiri to 2.10. klo 17 NNKY n tiloissa, Puistotori 4, V. Pasanen, Päiviö Turtiainen näyttää kuvia Virosta.

Sana ja rukous:
Luentosarja Apostolien teoista ti 23.9. klo 18.30 Vaajakosken kirkossa. *Te saatte voiman*! Valkonen, Mörsky. Kahvi klo 18.

SLEY
Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5
Messu su kello 12: 21.9. Petri Harju; 28.9. Jyrki Eeva; 5.10. Juha Niemistö; 12.10. Petri Harju; 19.10. Markku Niemelä.
Evankeliset opiskelijat ke klo 18.30. 24.9. *Islam*, Marko Turunen; 1.10. *Raamatulla päähän & muita tapoja*, Säde Pirttimäki.
Pieni Suuri Raamattukurssi *Aivan alussa* 11.–12.10. Ens. Mooseksen kirjan alusta, alk. la 11.10. klo 12 Lutherin kirkolla. Petri Harju, Hamona-kuoro.
Hamona-kuoro ma 29.9. Lutherin kirkolla klo 18.30.
Starttipäivät 26.–28.9 Karkussa, leiri.

Suomen Raamattuopisto
Toivon torstai 10 vuotta to 18.9. klo 18.30 Neulaskodilla, Pihkatie 4. *Elämän leipä*, Päivi Kärkkäinen. Musiikki Maria Salmela & Majakka-kuoro. Iltatee. Mahdollisuus keskusteluun ja sielunhoitoon.

Yhteiset

Aseman Pysäkki
Hannikaisenkatu 27–29. Diakoni Jukka Rantanen, 050 360 3484, jukka.rantanen@evl.fi
Avoin toiminta arkisin klo 11–15.
Teemoitettua päiväohjelmaa:
Askartelu ma klo 13 kerran kuukaudessa.
Laulutunti ti klo 14 parillisella viikolla.
Rukouspiiri ke klo 12 joka viikko.
Papintunti to klo 14 joka viikko.
Lenkkiryhmä pe klo 12.
Tieto-Visa pe klo13.30.

Diakonian vanhustyön kehittämishanke
Diakonissa Eevi-Riitta Kukkonen, 050 300 3590, eevi-riitta.kukkonen@evl.fi
Osallisuuden puuhapaja ti 23.9. klo 14–16 Vanhassa pappilassa, Vapaudenk. 26.
Osallisuuden kahvihuone ti 30.9. klo 14–15.30 Vanha pappilassa, rippikoulusali. Tied: Eevi-Riitta Kukkonen.
Osallisuuden olohuone Viitakodin takkahuoneessa ti 19.9. ja 3.10. Tied. Katja Pynnönen 044 7850 196, Mervi Lipsanen 040 7214 802
Kylän Kammari to 25.9. klo 10–11.30 Cygnaeuksenk. 8, kerhohuone
Tied. Eevi-Riitta Kukkonen 050 300 3590, Katja Pynnönen 044 7850 196 ja Elina Lintulahti 050 340 0665.

Huoltamo:
Huoltamo-messu su 5.10. klo 16 Huhtasuon kirkossa.

Kansainvälinen työ:
Rovastikunnallinen lähetyspyhä Lievestuoreella su 12.10. Linja-autokyyti kello 9.20 Harjun tilausajolaiturista
Messu kirkossa klo 10. Lähetyslounas ja päivätilaisuus, Jukka Norvanto Lähetysyhdistys Kylväjästä. Retkimaksu 10 €, vapaaehtoinen maksu lähetyslounaasta. Ilm. 26.9. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/ ilmoittaudu. Tied. Ulla Klemettinen 050 340 9889
Nuorten aikuisten lähetystiimi *Lähetystyö – minunko tehtäväni?* ti 23.9. klo 18 Cygnaeuksenk 8:n kerhohuoneella. Mukana vs. lähetyskasvatussihteeri sade. pirttimaki@evl.fi 040 560 9904

KohtaamisPaikka
PerheKohtaaminen su 28.9. klo 16–18 Palokan kirkon pihapiirin pappilassa; klo 16 **PizzaKirkko** @ Salsa Orkidea, Kauppakatu 6. Pizzamaksu 6 e; klo 18 PizzaAlfa @ Salsa Orkidea, Kauppakatu 6. Pizzamaksu 6 e.
Alfa-kurssi PizzaAlfana kerran kuussa, voit tulla mukaan vaikka yhdelle kerralle. Tied. tiina.kilkki@kohtaamispaikka.net. Lisätietoja kts. kohtaamispaikka.net / Facebook KohtaamisPaikka Jyväskylä

Maahanmuuttajatyö
Cygnaeuksenkatu 8
Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuuttajatyön diakoni050 549 7033, mirja.hytonen@)evl.fi, Nonna Iagonen, maahanmuuttajatyön avustaja 041 705 2329, nonna.iagonen@evl.fi
Naisten Suomi-kerho ti 10–11.30 (Poltolinja 37) ja ke 10–11.30 (Kauppakatu 13).
Paluumuuttajien kerho Keltinmäen kirkolla (Keltinmäentie 10) ti klo 10-12.
Naisten Suomi-kerho Polttolinja 3, Kuokkala ti klo 10–11.30.
Kerhot Huhtasuon kirkolla (Nevak. 6):
Naisten jumppa ti klo 12–13.
Naisten Suomi-kerho ke klo 13–14.30.
Paluumuuttajien kerho to klo 10–12.
Lentopallokerho to klo 17–18.
Koripallokerho la klo 12-13.45.
Miesten lentopallo+ sauna to klo 19–21.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat
Diakoniatyöntekijä Tuija Emaus-Etindelle, 050 549 7023, Cygnaeuksenkatu 8.
Päivystys ma ja ke klo 9–11.

Sana ja rukous
Luentosarja Apostolien teoista ti 23.9. klo 18.30 Vaajakosken kirkossa. *Te saatte voiman!* Luennot Kari Valkonen, musiikki Saara Mörsky. Kahvi klo 18. Seur. luennot 7.10., 21.10., 4.11. ja 25.11.

Sunday Service
Sunday Service su 12.10. klo 18 Vanhassa pappilassa, Vapaudenkatu 26.

Viittomakieliset
Kuurojendiakonissa Päivi Lehtinen, 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi, Cygnaeuksenkatu 8. Vastaanotto ti 9–12, ke 9–11 (puh. ja web.kamera-aika klo 11–12) ja to 15.30–16.30.
Viittomakielisten raamattupiiri to 25.9. klo 17.30 Cygnaeuksenkatu 8.
Viittomakielinen lähetyspiiri su 28.9. klo 14 Cygnaeuksenkatu 8

AIKUISRIPPIKOULU

Taulumäen kirkon kastekappelissa keskiviikkoisin klo 18–19.30

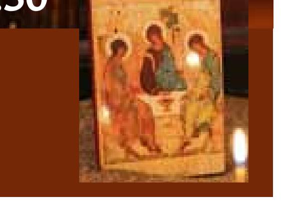

Ilmoittautuminen 26.9. mennessä
www.jyvaskylanrippikoulut.fi
> aikuisrippikoulu
Tied. johanna.liukkonen@evl.fi
040 560 9934

Henki & elämä

Seuraava lehti ilmestyy 2.10.2014
Materiaali 23.9.2014 mennessä

5. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Painosmäärä 62 500 kpl
Jakelu Itella Oyj
Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000, www.posti.fi/palaute
Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064
Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Heikki Impiö 050 303 3180
Petri Kananen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Marja Leena Luukkonen 040 545 8740

Sähköposti
jklsrk.tiedotus@evl.fi
etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osoite Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: Terhi Takkinen 040 535 0047
jklsrk.ilmoitukset@evl.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

Seurakunnan neuvonta 014 636 611

Naisten saunaillat

Naisten saunaillat Vesalassa jatkuvat jouluun asti. Sauna on lämmin parillisten viikkojen tiistaina eli 30.9., 14.10., 28.10., 11.11., 25.11. ja 9.12. joulusauna. Sauna lämpimänä klo 17.30 alkaen. Saunan jälkeen iltapala ja klo 19 saunaemännän alustus ja keskustelua. Saunailta päättyy klo 19.30. Mennään omilla autoilla, kyydin tarvitsijat tied. Sini 050 4440933. Lisätiedot myös Maire Lilja 040 5964147.

Facebookissa nähdään!

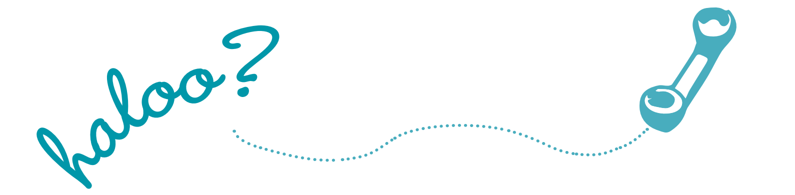

Jyväskylän seurakunnan yhteystietoja

Postiosoite: PL 103 40101 Jyväskylä
Vahtimestarit 050 523 4131

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO
Tellervonkatu 5
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Viitala Arto 0400 540 490

Aseman Pysäkki
Rantanen Jukka, diakoni 050 360 3484

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ
Heini Lekander, työalasihteeri 050 521 5416
Vanhustyön kehittämishanke eevi-riitta.kukkonen@evl.fi, 050 300 3590

Hallintopalvelu
Laitinen Markku, hallintojohtaja vt. 040 545 8750

Hautaus- ja puistopalvelu
Pekuri Antti, hautaustoimen päällikkö 0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 365 0960
Saarinen Virpi, toimistosihteeri 040 535 2167

Henkilöstöpalvelu
Lajunen Anu, henkilöstöpäällikkö 050 340 9888

Kiinteistöpalvelu
Toivakka Veikko, kiinteistöpäällikkö 0400 635 001
Hiljansuo Kata, toimistosihteeri 050 382 4424

Lapsi- ja perhetyö
Tiina Korhonen, vs. työalasihteeri 050 549 7013

Leirikeskusten varaukset
040 535 1657
Kirjavainen Pekka, leirikeskusten isäntä 050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Harri Vähäjylkkä, seurakuntapastori p. 0400 748 671
Klemettinen Ulla, työalasihteeri vs. 050 3409 889
Hytönen Mirja "Kutti", maahanmuuttajatyö 050 549 7033

Nuorisotyö
Jussi Maasola, työalasihteeri vs 050 521 5401
Anu Mäki-Latvala, nuorisomuusikko vs 050 549 7048 (1.9. alkaen)
Grönholm Petri, erityisnuorisotyönohjaaja 040 509 8060
Pasi Toivola, erityisnuorisotyönohjaaja 040 7785178 (1.9. alkaen)
Hannes Järvenpää, vammaisnuorisotyö 050 549 7029
Pasi Bom, partio/Lehtisaari 050 5497 011

Opiskelijatyö
Nieminen Kimmo, yliopiston oppilaitospappi 050 594 8167
Johanna Tikkanen, ammattiopiston ja ammattikorkeakoulun oppilaitospappi 050 521 5418

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Vapaudenkatu 38 B, 2. krs
Aikavaraukset (014) 334 7800
Salo Sirpa, johtaja 040 182 5770

Rippikoulutyö
Liukkonen Johanna, seurakuntapastori 040 560 9934

Sairaalapastorit
Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori 040 737 7963

Taloushallintopalvelu
Laitinen Markku, talouspäällikkö 040 545 8750

Yhteinen seurakuntapalvelu:
Helin Jukka, johtaja 050 518 5445

Taulumäen kirkko
Lohikoskentie 2, 0400 308 120
Palola Tuomas, seurakuntapastori 050 549 7022
Hassinen Jukka, kanttori 050 523 4136

Viestintä
Rönnkvist Marjo, viestintäpäällikkö 040 535 1064

ALUESEURAKUNNAT:
HUHTASUO
Huhtasuon kirkko, Nevakatu 6, 050 549 7041
Aluekappalainen, Tervonen Mauri 050 549 7031
Aluesihteeri, Koho Ulla 050 340 0684
Diakonia, Vepsäläinen Elina, vs. 050 549 7005
Lapsityönohjaaja, Kettunen Anne 050 340 0638
Halssilan seurakuntakeskus, Kärpänkuja 5, 050 549 7040
Kappalainen, Väätäinen Osmo 050 521 5403
Diakonia, Halonen Juha 050 549 7024

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, 050 549 7037
Aluekappalainen, Pitkänen Eivor 050 590 0265
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia
Leppäpuisto Suvi 050 549 7008
Kallio Heidi vs. 050 549 7032
Laitinen Ainoleena 050 549 7026
Lapsityönohjaaja, Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Kortepohjan seurakuntakeskus, Isännäntie 4, 050 549 7038

KESKUSTA
Kaupunginkirkko 050 549 7043
Aluekappalainen, Wuolio Seppo 050 521 5415
Aluesihteeri vs, Härköjärvi Esa, 040 535 0492
Diakonia
Pietiläinen Lea 050 549 7027
Lintulahti Elina, vs. 050 340 0665
Halinen Susanna 050 549 7006
Lapsityönohjaaja Kontinen Johanna 050 340 9895
Lohikosken seurakuntakeskus, Katajatie 1, 050 549 7039
Kappalainen, Pirtala Tuija 050 521 5408
Diakonia, Pelkonen Auni 050 549 7001

KORPILAHTI
Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008
Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat, 040 162 3982
Aluekappalainen vs, Koivisto Antti 050 557 9001
Diakonia, Lepoaho Kirsi 050 557 9003
Lapsityönohjaaja Kirsti Yli-Suvanto 050 340 0639
Aluesihteeri Kaunisto Virpi 050 557 9012

KUOKKALA
Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4, 050 549 7045
Aluekappalainen, Mustonen Pekka 050 523 4141
Aluesihteeri Saarikko Satu 050 408 8816
Diakonia
Heikkilä Päivi 050 549 7034
Ronkainen Marjo vs. 050 549 7007
Lapsityönohjaaja, Korhonen Tiina 050 340 9887

PALOKKA
Palokan kirkko, Rovastintie 8, 040 560 9911
Aluekappalainen, Hautalahti Seppo vs. 040 560 9906
Aluesihteeri, Laakso Tuija 050 302 8300
Diakonia
Romar Elina 040 560 9910
Itkonen Päivi 040 709 0142
Lapsityönohjaaja, Kivelä Marja-Terttu 040 560 9908

SÄYNÄTSALO
Säynätsalon kirkko, Saarnatie 1 050 340 9896
Säynätsalon pappila, Pappilantie 6
Aluekappalainen vs, Päivi Kärkkäinen 0500 545 611
Aluesihteeri, hautaus-ja virastopalvelut Takkinen Terhi 040 535 0047
Diakonia, Kiviranta Paula 050 598 0951
Lapsityönohjaaja Kirsti Yli-Suvanto 050 340 0639
Neulaskoti: Pihkatie 4, Keljonkangas 050 549 7046
Seurakuntapastori vs, Riikka Saarno 050 400 0014
Diakonia, Fuchs Elina 050 549 7015

TIKKAKOSKI
Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18 040 560 9917
Aluekappalainen, Vallipuro Risto 040 545 8720
Aluesihteeri, Laakso Tuija 050 302 8300
Diakonia, Jaakonaho Marja-Liisa 040 560 9916
Lapsityönohjaaja, Simpanen Eija 040 560 9914

VAAJAKOSKI
Vaajakosken kirkko , Kirkkotie 11, 040 560 9928
Aluekappalainen, Huttunen Hannu 050 521 5405
hannu.s.huttunen@evl.fi
Aluesihteeri, Syrjälä Leena 050 551 0440
Diakonia, Liimatainen Marja-Leena 040 560 9926
Lapsityönohjaaja vs, Tarja Palander 040 574 1706
Jyskän seurakuntakoti, Asmalammentie 4, 040 560 9928
Kappalainen, Kauppinen Arto 040 560 9920
Diakonia Tero Reingoldt 040 560 9927

Muusikko Anne Federley on mieltynyt runoilija Anna-Maija Raittilan luontokuviin. Luonto on runoissa läsnä ja osuu ihmiselämän leikkauskohtiin. Federleyn säveltämät runot liikkuvat kaikissa vuodenajoissa.

Raittila oli hengellinen äiti

KAARINA HEISKANEN teksti

Anna-Maija Raittila (23.7.1928–26.8.2012) kirjoitti sekä virsirunoutta että taidelyriikkaa. Lisäksi hänet tunnetaan Taizé-lauluista. Raittilalla oli suhteita itäiseen Eurooppaan, rautaesiripun takana asuviin kristittyihin.

Vuoden 1986 virsikirjassa on useita hänen kirjoittamiaan, kääntämiään ja uudistamiaan virsiä. Raittilan vaikutus näkyyy myös siinä spiritualiteetissa, josta monet uudet virret nousevat. Suosittuja Anna-Maija Raittilan virsiä ovat muun muassa 600 (*Hyvyyden voiman suojaan* - käännös) ja 525 (*Suurempi kuin sydämeni* – oma teksti).

Pöytälaatikkosäveltäjä maalaa sävelillä Raittilan runoja

Anna-Maija Raittilan runoissa humisee hiljaa, on sanottu. Raittilan runoissa myös raksahtelee jäinen korsi ja saapuu perille Viimeisen aamun vaeltaja. Jyväskyläläinen muusikko Anne Federley on säveltänyt runoille maiseman.

KAARINA HEISKANEN teksti
VESA MUHONEN kuva

Jyväskyläläinen muusikko **Anne Federley** on säveltänyt lauluja runoilija **Anna-Maija Raittilan** runoihin. Ensimmäiset sävellykset syntyivät jo kymmenisen vuotta sitten. Sävellyksiä kuullaan kolmessa konsertissa Anne Federley Ensemblen esittämänä

– Sattumalta, nopeasti, intuitiivisesti ja hetken mielijohteesta, Federley kuvailee sävellystyötään.

Ehkä ei kuitenkaan ihan sattumalta: ensimmäinen syväkosketus runoihin tapahtui Anne Federleyn isän hautajaisissa. *Viimeinen aamu* -runosta löydetty hautajaisvärssy sai sävelasun ensin. Sen jälkeen Federley lainasi pinon Raittilan runoja.

– Oikeastaan en lukenut niitä, vaan etsin niiden joukosta lauluja.

Sävellettäviksi päätyneitä tekstejä yhdistää haikeus, kaipaus ja elämän rajallisuuden näkyminen. Federley kiittelee, että Anna-Maija Raittila ei varonut vaikeita aiheita. Runoissa näkyy elämä sellaisena kuin se on, ei kaunisteltuna eikä siloteltuna.

– Teksteissä ei ole mustavalkoisuutta eikä oikeassa olemisen ajatusta. Tavoitan niistä oman uskontunnustukseni elementtejä, elämän hauraudesta nousevaa ihmettelyä. Ne eivät julista, vaan ihminen tulee vastaanotetuksi omasta elämästään käsin.

Suuri osa sävellyksistä syntyi yhdeltä istumalta. Sen jälkeen ne oleksivat pöytälaatikossa, kunnes muusikon elämäntilanne salli niiden esiintulon. Sovittaminen viisihenkiselle bändille on toki hionut teoksiksi, ja soittajat ovat tuoneet niihin oman panoksensa.

Kaikissa sävelasun saaneissa runoissa ei ole loppusointua, joten laulut saattoi säveltää muotoon, joka ei vaadi toistamista.

– Sävellysten tyylilajia on vaikea määritellä. Taidemusiikkia jazzvaikutelmilla? Mietiskeleviä? Joukossa on muutama simppeli sävellys, jopa lastenlaulun omainenkin, sekä balladeja ja tangoon päin meneviä. Olen sävellyksilläni maalannut maisemaa Raittilan runoille, Anne Federley hakee määritelmää.

Luonto ja vuodenajat ovat teksteissä vahvasti läsnä. Jäätynyt korsi katkeaa. Oksien läpi käy yhtä aikaa viileä ja kuuma tuuli. Ihmisen edellä kulkee vallaton elämä. Raittilan luontokuvat ja -vertaukset puhuttelevat Federleytä.

– Hän ei kirjoittanut perinteistä luontokuvausta, vaan luontohavainnot kytkeytyvät johonkin ihmiselämän leikkauspisteeseen. Ne jättävät tilaa omalle tulkinnalle. Tekstit sanoittavat syviä asioita, joita en itse ole sanoilla tavoittanut.

Siivet-konsertti
Kaupunginkirkko
su 21.9. klo 18
Kuokkalan kirkko
to 9.10. klo 18 ja
pe 10.10. klo13
Anne Federley, laulu,
Pekka Björninen, piano,
Markus Lajunen, saksofoni, Ilona Rimpilä, kontrabasso ja Esko Turpeinen, rummut. Kuokkalan konsertit äänitetään.
Ohjelma 10/5 euroa.

Elämästä

Säännöllisestä päivä- ja viikkorytmistä kannattaa pitää kiinni

MARJA LEENA LUUKKONEN
teksti ja kuva

Olen **Noora Kolu**, 24. Asun yhdessä poikaystäväni ja kahden chihuahuan kanssa. Tapaan säännöllisesti Jyväskylän keskustassa asuvaa isoäitiäni, joka on kertonut minulle tarinoita menneistä ajoista, Karjalasta, evakkotaipaleesta ja vuosista, jotka hän vietti sisarensa kanssa sotalapsena Ruotsissa.

Harrastan maksuttomia ulkoliikuntalajeja: kävelyä, samoilua luonnossa, rullaluistelua, pyöräilyä, hiihtämistä ja laskettelua. Haaveilen matkustamisesta.

Koulutukseltani olen suuterveydenhoitoon erikoistunut lähihoitaja. Sosiaali- ja terveysalalle halusin kutsumuksesta, koska minulla on vahva hoivavietti. Olen juuri saanut vakituisen työpaikan hammashoitajana.

Tiedän, että monet koulutetut nuoret ovat vailla työtä ja tuntevat suoranaista epätoivoa, kun eivät kelpaa työmarkkinoille, vaikka ovat osaavia loistotyyppejä.

Jos koulutus- tai työpaikka ei löydy heti koulun jälkeen, nuoren kannattaa hakeutua työpajatoimintaan tai ottaa vastaan vapaaehtoistyötä. Joskus jo muutaman viikkotunnin osa-aikatyöstäkin avautuu uusia polkuja. Säännöllisestä päivä- ja viikkorytmistä kannattaa pitää kiinni.

Liikkeelle kannattaa lähteä. Eipidä jäädä kodin seinien sisään passivoitumaan, katsomaan telkkaria tai viettämään tuntikausia netissä.

Olen seurakunnan jäsen ja aion sellaisena myös pysyä. Kirkollinen vihkiminen on minulle itsestäänselvyys, kristinuskoon kuuluva juttu.

Seuraan huonosti politiikkaa enkä aina tiedä, milloin mitkäin vaalit ovat, mutta seurakuntavaaleissa voisin tänä syksyn äänestää, ensimmäisen kerran.

Vesalassa käymäni rippikoulun jälkeen olen osallistunut seurakunnan tapahtumista eniten joulukonsertteihin ja joulukirkkoon.

Viime aikojen sota- ja väkivaltauutiset ovat olleet järkyttäviä. Väkivallan näkeminen turruttaa, kun ei voi itse tehdä mitään kärsivien auttamiseksi.

Huomaavaisuus, vaikka vanhuksen auttaminen portaissa, on hyväntekemistä, johon jokaiselle tarjoutuu arjen keskellä mahdollisuuksia.

Noora Kolu

Jos koulutus- tai työpaikka ei löydy heti koulun jälkeen, nuoren kannattaa hakeutua työpajatoimintaan tai ottaa vastaan vapaaehtoistyötä.